Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

СВОБОДА
LIBERTY

Часопись для руского народа в Америцї і орган „Руского Народного Союза“.

Рік XVI. Ню Йорк. Четвер, 30-го Січня 1908. Число 5

Vol. XVI. New York, N. Y. Thursday, January 30. 1908. No. 5

Від Головного Уряду Р. Н. Союза в Америцї.

Розмет за місяць Децембер 1907.

В. 30	Скробала Антін, ум. Нов. 9 07,	1000.00
В. 72	Гавриляк Петро, ум. Септ. 20 07,	1000 00
В. 119	Лакатош Юрий, ум. Нов. 13 07,	1000.00
В. 7	Пивоварник Юрий, ум. Нов. 13 07,	1000.00
В. 21	Нестер Розалія, ум. Нов. 9 07,	1000.00
В. 11	Дзямба Лукач, ум. Дец. 3 07,	1000.00
В. 33	Ярощак Анна, ж. Ілька, ум. Нов. 18, 07,	400 00
В. 143	З. Мадейчак, ж. Лешка, ум. Нов 28 07,	400 00
В. 61	Буша Гель. ж. Ів. ум. Нов 15 07,	400.00
В. 3	Чичила Мар. ж. Ів. ум. Дец. 1 07,	400.00
В. 16	Вагал Марія ж. Мих. ум. Дец. 10 07,	400 00
В. 74	Зубаль Вас. з. на нев. слаб.	100.00
В. 3	Прокіпчак Вас. з. на утр. ока	200.00
В. 173	Руяк Юрій з. на утр. ока,	200 00
В. 3	Прицік Мик. з. на утр. обог ніг,	1000.00
	Разом	9·500·00
	Платня гол. урядників за Децембер	165·00
	Адміністрація Союза за Дец.	108 99
	За руский статут Р. Н. Союза	800.00
	Весь розхід виносить	10 573 99

Розмет платить 8441 членів на ціле посмертне (кождий по 1·20 дол.) і 807 членів на пів посмертного (кождий по 60 цнт.). Крім того кождий член платить за орґан „Союза“ по 10 цнт., на Фонд Резерв. по 2 центи, на Фонд Народний по 1 центї, на Ф. Відних по 1 цнт.

Член на ціле посмертне платить 1 34 дол., а на половину посмертного 74 цнт.

К. Карчів, предсїдатель. *С. Ядловский*, секретар.
А. Шарпонь, касієр.

До відомости пп. Секретарам брацтв і тов. Р. Н. Союза.

В сім тижни розіслало ся до усіх відділів Р. Н. Союза через експрес відповідне число календарів. П. П. Секретарі зволять їх відобрати і роздати даром усім членам Р. Н. Союза в своїм відділї.

С. Ядловский.

Оголошене в справі „Народного Дому.“

Отсим повідомляє ся всіх властителів, що мають шери „В“ (10-долярові) в „Народнім Домі“ щоби подали свої точні адреси і надіслали свої шери (В) до секретаря „Нар. Дому“ під адресою: S Jadlowski, Box 75, Jersey City, N. J., бо приступаємо до повної їх виплати. Властителї шерів „А“ (25-долярових) зволять затримати ся зі своїми шерами доки не полагодить ся виплата шерів „В“. Як лиш се наступить, оголосить ся в часописи.

За Уряд ліквідацийний „Народного Дому“.
Jersey City, Jan. 23, 1908.
К. Кирчів, предс.,
Г. Дзядик, кас.,
5—6 С. Ядловский, секр.

ПРОТЕСТ.

Брацтво „Покрови Пр. Д. Марії“ зібране на мітинґу дня 19. н. ст. 1908 р. в McAdoo, Pa. ухвалило на внесене брата Андрея Кавітули, а підперте Павлом Ноґою і Андрейом Шквіром, запротестувати против брутальних а несовістних нападів Руского Американьского Вістника і Правди на нашого щиро-руского Преосьвященного епископа Кир Сотера. Участники в числї 150 членів заявляють однодушно свої симпатії і синівску привязанність до Їх Преосьвященьства, а рівночасно висказують своє обурене „Рускому Амер. Вѣстникови“, „Правдѣ“ та їх покровителям за їх діявольску, диструктивну на Американьскій Руси роботу.

McAdoo, Pa. 19|I. 1908.
Андрей Капитула, предс.,
Стефан Поступак, секр.
Андрей Янкович, кас.

ДО ВІДОМОСТИ ГОЛОВН. УРЯДУ „СОЄДИНЕНІЯ ГР. КАТ. БРАЦТВ“.

Smoke Run, Pa. Jan. 22, 1908

Греко-кат. Руске Братство сьв. Апп. Петра і Павла, ч. 217.

З повіреня ур. бр. ч. 217 в Smoke Rune, Pa. даю Вам до відомости, що наше бр. почавши від дня 1. януара, за орґан (Американьско Русскій Вѣстникъ) платити не буде, а то тому:

I. сей появляєсь як яке надзвичайне явище раз на місяць, або і то ні і що

II. се не є жаден орґан „Соєдиненія“ але орґан одиниць, котрі заповняють сей орґан самими підлими клеветами.

Се ганьба, щоби одна гр. кат. (?) орґ. такий орґан видавала.

З повіреня бр. ч. 217 Соєдиненія в Smoke Run, Pa.
Н. Дзмелик, сек.

(Печать)

Того самого змісту протест, висланий на руки гол. пред. Соєдин. і гол. предсїдателя контрольної комісії.

ВОЗЛЮБЛЕННІ МОЇ БРАТЯ ЩИРІ СИНИ НАШОЇ ЦЕРКВИ І НАРОДУ!

Приймїть від мене сею дорогою сердечну подяку за зложені желаня в день сьв. Первомученика Стефана. — Я є пересьвідчений, що Ваші желаня плили з глубини душі і серця, та що Господь зглянe ся на ті Ваші желаня і дасть менї ласку свою всемогучу, піти слїдами сьв. Первомученика Стефана. Святий Первомученик Стефан убитий зістав каменем за правду віри Христової і за любов до бідного народу, котрому служив. — Бажаньом моїм єсть діждати ся сеї самої слави — згинути за Христа і за бідний народ, — а може моя смерть приведе до стями ослїплених моїх бідних братів. — Щире спаси Бог Вам всім за Вашу память на мене й Вашу доброту. — Не менше складаю прилюдну подяку всім Членам Р. Н. Союза, котрі не силам своїм зложили дар грошевий для мене — який Вп. Пан секретар переслав на мої руки. — Дякую за той дар щиро, бо се дар любови — а за любов любовю хочу відплатити ся. — Бог Всемогучий нехай Вас благословить, Мої любі Дїти, і нехай Вас кріпить та додає сили до борби за Христа, за Церков і за бідний наш нарід.

В Філядельфії дня 16. січ. 1908.
СОТЕР,
епископ.

Клеветники Епископа зрадниками руской церкви!

Минувшого року розділилась угорска парохія в Пітсбурґу і основалась друга греко-католицка церков під опікою латиньского айриского біскупа. З приходом руского Епископа до Америки сам латиньский Епископ, опікун тої церкви, заявив, що в Пітсбурґу нетреба 2 угорскі гр. кат. церкви. В тій цїли післав наш Владика о. Балоґа до Пітсбурґа, щоб людей до згоди допровадити. З приходом о. Балоґа люде почали поволи пізнавати блуд, та редактор греко-кат. Вістника з своїми хрунями так лазив, так ходив, доки не намовив горстку упертих остати при своїм. Тепер спровадив папа Жаткович свого послушного духовника Всесвітлїйшого дра Васовчика на ту парохію. Парохія та дуже маленька, бо заледви яких 25 фамілій, не в силї дати утриманє священникови. Люде говорять на серіо, що кураторам тої церкви обіцяв дати айриский епископ 1000 дол. пенсії для того сьвященника. Єсли се правда, то за марних 1000 дол. знайшовби ся новомодний Юда, котрий продає права і привілеї греко-кат. церкви латиньству... Др. Васовчик виразно говорить, що він не має нич з руским епископом, лиш з айрискпм.

Народе! протри очи, подивись розсуди, хто зрадник церкви гр.-католицкої.?

о. М. Стефанович.

Новинки.

КАЛЕНДАР.

Січень.

30	Ч.	Антонія вел.
31	П.	Атаназія, Кирила
1	С.	Лютий. Ігнат.
2	Н.	Евтимія
3	П.	Максима, Евгенія
4	В.	Тимот. ап., Анаст.

ОГОЛОШЕНЄ.

В справі недавних крівавих подій на Львівскому Унїверзитеті, як і подій в Австрійскому парляменті, відбуде ся дня 2. февруара (Неділю) с. р. о 7. г. вечера, в галї під церквою сьв. Арх. Михаїла в Yonkers, N. Y., Chestnut Str.,

ВІЧЕ МІСЦЕВИХ РУСИНІВ.

О численну участь упрашає
тимчасовий Комітет.

— **Демократичний** кандидат на президента Злучених Держав W. J. Bryan зарабляє 50.000 дол. річно за даванє відчитів по містах Америки. Bryan числить собі по 200 дол. за один відчит і половину гроший з попроданих тікетів. Красний заробок без президентури!!

— **Як доносять** з Valley River, Man. до „Канад. Фармера“, Кроткатний обхід в такому нім окрузї парохії Valley River, Sifton і Ethelbert.

— **Бідний** нарід просить свого короля о хліб. Італія належить може до найбіднїйших країв Европи. Особливо сего року нужда дошкулює бідному населеню до крайности. Оногди головним містом Італії, Римом, переїжджав італійский король в чепурній каритї, коли велика маса робучого люду кинула ся розпучливо до карити короля кричучи: „Дай нам хліба, дай нам роботи“. Король став переполоханий і не знав, що робити. Нарештї поліциї удалось розігнати голодні товпи народа і король поїхав дальше. Не диво, що сотки тисяч Італїянів від'їжджає що річно до Америки.

— **Відмова** військової присяги. Як доносять „Selske Listy“, рекрут краєвої оборони в Ольміц на Мораві (Австрія), Франц Паробек, не хотів зложити військової присяги, бо як каже, в божих заповідях стоїть: „Не убий!“, що стоїть в суперечности з войсковим послухом. Впертого рекрута, що хотів найточнїйше сповнити божу заповідь, замкнено в ґарнїзонї, де буде мати час роздумувати над тим, що в християньскій державі не обовязують божі заповіди, а лише войскові приписи. Може бути, що так як се вже лучило ся скажуть вкінци, що рекрут Паробек варят — і то дуже небезпечний варят, який хоче серед нинїшних відносин увести в житє заповіди біблії. До чого воно дійшлоб, як би люди зачали жити точно після евангелії?, Російський уряд знає се дуже добре, тому не позволяє продавати „Сьвятого письма“ між народом.

— **Дня 12-ого** січня пішнайпять панцирників, що становлять американьску фльоту яка пливе на спомінний океан, вплинуло до пристани в Ріо де Жанейро, головного порту Бразилії. Коли амер. фльота перепливала коло морської ліхтарнї, одержала при помочи бездротного телеґрафу перше привитанє народу бразилійского. На зустріч виплинув один бразилійский кружляк з двома торпедовцями, а в порті привитали американьску фльоту 12 бразилійских воєнних кораблїв і нїмецкий кружляк „Бремен“. На березї дожидало приїзду фльоти сисячі людий. Принимано американців ентузиястично. Дня 14-ого офіцери амер. маринарки були в візитою у президента браз. републики Др. Пенна в столици Бразилії Петрополіс. Виголошено множество бесїд та овацїям не було кінця.

— **Міністерство війни** Японії зачинає покликувати резервістів назад до Японії з Канади. Оногди дістало зазив около 500 Японьских резервістів у Ванкувері. 250 від'їхало сейчас, решта лагодить ся виїхати в короткім часї. Сей крок японьского міністерства війни дає богато до думаня. Мабуть поголоски о можливій американьско-японьскій війнї не суть безпідставні.

(Кан. Фарм.)

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

устроює Братство Сьв. Андрея Первозванного, відділ 66, в суботу, дня 8 Февруара 1903 р., в гали п. Михалика ч. 1341 Ave A., помежи 71 і 72 ул. в Ню Йорку. Початок точно о год. 7 вечером. Вступ від особи 25 цнт. На сей баль запрошуємо всїх Русинів і Русинок з міста Ню Йорк і околиці. Прибудьте на наш баль і покажте тим, що в нашім рускім народі жиє любов, єдність і сила. За добру і веселу забаву ручить

Комітет.

ДЕ Є

Онуфрей Ковальчик? Хтоб о нїм знав, або він сам, зволить написати на адресу:

Nyk. Wolkowsky
Eden, Man.
Canada. 5

ДЕ Є

Мария Панькович, родом з Лупкова. Полишила мене і утїкла з якимсь Москалем дня 17-го грудня 1907, забравши зі собою чотиролїтну дївчину. Має бути десь в Канадї. Хтоб про ню що знав, то прошу мене повідомити, за що прирікаю надгороду.

John Pankovich
Box 194
Cross Fork, Pa. 5-6

РУСКО-АНҐЛІЙСКИЙ УЧИТЕЛЬ

знайде посаду в школї дістрікт Boleslaw Nr. 1243. Платня 480 до 500 дол. Кандидатів просить ся листовно зголошувати на адресу:

Dmytro Lukowy
Oakburn, Man. Canada. 5

ПОШУКУЄ МІСЦЯ.

Двайцятьсеми-лїтний молодець посїдаючий практику провадженя штору—пошукує місця в першім лїпшім шторі. Вміє розмовитись по руски, по польски, по нїмецки і анґлїйски. Адрес:

John Lesinski
Box 32, Desloge, Mo. 4

БУЧКР

пошукує місця. Знає кам бучарску роботу. Говорить по руски, польски, словіньски, нїмецки і анґлїйски. Голосити ся на адресу

John Guzik
184 Hudson Str.
New York, N. Y. 5

ХОЧУ ЖЕНИТИ СЯ

Шукаю дївчини, котра би знала читати і писати по руски, як також троха й по анґлїйски. При тім жадаю 500 долярів готівки. Я маю 22 роки житя і маю штор вартости 3000 долярів. Кандидатка зволить прислати свою фотоґрафію на адресу:

Peter Bertek
Mundare, Alta.
Canada. 5

МОЛОДЕЦЬ, 26 лїтний, Русин-Українець, образований, пошукує товариши житя гарної дївчини, в віцї від 17 до 24 лїт. Кандидатка мусить мати якусь готівку, котра потрібна єсть до розширеня бізнесу оголошуючого. Річ трактує ся на серіо. На анонїми не відповідаєсь. За дискрецію ручить ся словом чести. Ласкаві зголошеня просить ся слати на адресу: „Вірний“ Box 128 Scranton, Pa.

Повідомляємо всїх тих, що замовили у нас календарі і тиждники на рік 1908, що до сего часу ми еще календарів анї тиждників в право не дістали, хотяй громі ми за них післали еще в липни 1907. Є се байдужність стоваракрасних Русинів взглядом нас, за що ми мусимо терпіти декори і страту. Ми вже зробили рекламацію і наколи се число „Свободи“ дістанете, певне наш календарі будуть в наших руках, котрі, розуміє ся, сейчас вишлемо передплатникам. Тепер маємо на складі лише „Календари Кишеневий“ по 10 цнт. Наколи календарі отримаємо, яких замовили ми в великій скількости, то оголосимо в „Свободі“ їх назву і цїну.

З поважанєм
Руска Книгарня в Скрентон, Па.

Одинокий руский адвокат і нотар на цїлу Америку
Доктор прав
ЮЛІЯН ЧУПКА
Конзулярний комісар.
Полагоджує всї справи в Галичинї. Процеса спадкові і ґрунтові. Відбере гроші від довжників. Справи військові. Споряджує контракти, пованомочія і всї инші документи. Перепроваджує інтабуляції і всї виписи гіпотечні. 2—
3 N. Main Str. WILKES BARRE, PA.
Адрес почтовий: JULIAN CZUPKA, LL. D. P. O Box 372. WILKES-BARRE, PA.

За дармо!

Не присилайте гроший. Ваш кредит є важний.

Тисячі миль віддалені, а можете без найменшої трудности лїчити ся так як би сьте були лично тут. Та чудотворна медицина „SALFERRO“ висилає ся на пробу кождому, хто єї потребує. Чоловік підупавший на здоровлю, здеґустований до всего, перепрацьований, чоловік, котрий терпить з причини утраченя мужества, нічні полюції, хороби, котрі повістались з розкоший молодечих; болї крижей, жолудка, утрата памяти, ревматизм, нирки і т. п. Так за дармо а станете, як повітре, котрим віддихаєте. Наші ліки суть спеціяльні для ослаблених мужчин і женщин. На всї лесні недуги, розстроєне нервів, бо енерґії, непевність себе, неохота до товариств, встидливість. — Від них позбудете і станете ся здоровими, бувте товариські, приятельскі, певні себе, скріплені на умі і тїлї. Менше о тім. Ви уже раз пробували, спробуйте ще раз, єсть то за дармо. Ми хочемо Вам помочи, як добрий Самаринин, як приятель. Єсть то найлучше средство лїчниче, але Ви мусите написати нам в тій хвили, тепер, коли єсть платне. Назвіть також ґазету, в якій Ви то оголошене вичитали, а станете одну книжку безплатно.

Пишіть зараз до 5-13
THE SAMARITAN SUPPLY CO. Dept. S.
178 Michigan Ave., Detroit Mich.

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

Чорногорці.

Оповідане з турецької війни 1843 р.

З російського.

VII.

Єфрем відійшов еще того самого дня на Вранину.

Вже другого дня межи Чорногорцями а Турками прийшло до перестрілки. Осман-беґ вирушив з першим відділом з Клобука і звернув ся прямо до Горохова. Але чим більше він зближав ся до Чорногори тим частійше і грімше роздавались вистріли Чорногорців, котрі після передше виданого розказу утікали до Горохова, не даючи сильного відпору Туркам. Осман же гнав за ними, не домірковуючись, що з погубні наслідки для его армії може мати тая дивна утеча неприятеля.

Чорногорці, розкинені по одному, по двох, окружали Османа що раз вузшим колесом; а треба знати, що Чорногорець рідко коли перечисляєсь.

Коло Горохівця пізнав Осман, що тут прийде до битви. Він зібрав в один центр все війско і ждав битви.

Чорногорці так довго сиділи тихо, поки доокрестним мешканцям удалось відпровадити жінки і діти в безпечне місце. Тогди доперва окружили Османа з всіх сторін тісним колесом; дальший похід для него був неможливий, а і вертатись міг він лише під густим градом Чорногорских куль. Турецкі відділи змішались і кинулись в шалену утечу. Хоробрі Чорногорці гнали за ними крок в крок і страшно мстились на своїх ворогах за кривду, заподіяну своїй вітчині рубаючи в пень, кого лиш могли. Тілько трету часть свого війска привів Осман назад до везира; прочі кістьми засіяли горохівске поле.

Скутарский паша виправив ся з війсками на Вранину і Лесандрію. Вранина з кріпостию тої самої назви була положена на острові Скутарского озера. Лише розкинені окопи і насипи складали ся на ціле укріплене твердині; і тому показалось річию неможливою оборонити еї від паші, котрий зі своїми Альбанцями і з більшим числом армат стояв на березі, готовий кинути ся на неохоронений островець.

Єфрем здаєсь дуже добре пізнав небезпечність, яка ему грозила, і як вишколений полководець предприняв всякі кроки осторожности. Він велів сипати нові насипи і робити укріпленя, щоби по можности дати сякий такий відпір неприятелеви. Він еще з вечера замітив, що Альбанці приготовляють ся до нападу і що по всій імовірности буде на другий день напад. Він еще раз оглянув всі укріпленя і обійшов всю сторожу, загріваючи до борби і до видержаня на становищах до послідної каплі крови.

— Уважай добре, Михайле! — звернув ся він до вартівника на всхіднім березі. — Дивись обома очима, щоби собачий Турок не хвалив ся опісля, що напав на спячих Чорногорців!...

— Ех, — відповів вартівник — в горах то лучше воювати, чим тут! Там що найменше можна вислідити ворога, а тут треба зложити руки і ждати, поки він сам не буде ласкав показати ся. Буде нам завтра славний бенкет!...

— А мені здаєсь, що еще і нині в ночи...

VIII.

В кріпости дав ся знов чути сильний шум і кілька вистрілів з рушниць. Єфрем побачив малу лодку, котра плила в напрямі турецкого табору. В лодці стояв Турок і грозив обнаженим мечем Вранині.

Єфрем пізнав в нім Аґа-пашу і поспішив в твердиню, щоби розвідатись, про що річ іде. Кількох Чорногорців з Іваном на чолі вийшло ему на встрічу.

— Зрада, Єфреме, зрада! — старались один один другого перекричати.

— Хто зрадив? Говори, Іване! — грізно запитав Єфрем.

— Пожди, Єфреме! Що наказують нам обичаї, котрі ми отримали від наших батьків, в случаю, если би хто з нас зрадив своїх братів?

— Зрадник повинен умерти!

— Добре! А если би сей зрадник був женщиною, то що тогди?

— Також повинна умерти, розлучити ся зі своїм мужем! — сказав Єфрем і немов настрашив ся своїх слів.

— В такім разі приготуй ся, Єфреме! Твоя жена зрадила Чорногору! Аґа, котрий перед хвилею з відси утік, вів з нею переговори...

Ся вістка прямо оголомила Єфрема як тяжкий удар. Він однак скоро опаматав ся і з скаженостію кинув ся на Івана.

— Лгуне підлий! — закричав і кинув Іваном до землї.

В тій однак хвили опамятали его Чорногорці.

— Ти будеш відповідати перед князем за се, що мніс руку на воіна в часі війни! Ми виберемо собі иного вожда... ти не повинен бути ним дальше! — кричали невдоволені молодці.

Єфрем осамятав ся.

— Ви добрі товариші, простіть мені се! — промовив склонивши голову.

— Я понимаю твій біль — відповів Іван — і тому думаю, що тобі треба простити сю ошибку... Забуваю все...

— Ходіть за мною! — сказав Єфрем, заскреготавши зубами. — І ви переконаєтесь, що я не гірше від вас знаю закони наших батьків...

Они пійшли в твердиню, а Єфрем повів їх до своєї кватири. Наоколо его дому були розставлені Чорногорці, котрі сторожили Заіду, бо она яко вільна Чорногорка не позволила себе звязати. Се право прислугує лишень мужеви і князеви.

Вже цілком було стемнілось. Мала лямпка сьвічувала мрачну кімнатку Чорногорского вожда. Коло задної стіни стояла Заіда, опершись рукою о стіл. На прочувала, що еї ожидає; на еї лици однак не було найменшого знаку перестрашеня і змішаня, котрий так часто являє ся у людий, перехоплених на горячім учинку.

— Єфреме! — крикнула она радісно і вийшла на встрічу свому мужеви.

Єфрем з відразою відвернув ся від неї.

— Що тобі? — запитала она настрашивши ся.

— Нещаслива промовив Єфрем, а его голос був подібний до стона умираючого. — Ти зрадила свою нову вітчину! Кажи, що хотів від тебе турецкий аґа!...

— Не можу, не сьмію! говорила она, скрестивши руки на груди.

— Нерозумна, через що заслужила Чорногора на свою невдячність?

— Я купила тебе кровію мого батька і не думаю купити Чорногору ціною твого житя...

— Як то мого житя? — в страху запитав Єфрем.

— А чи не грозить тобі смертію брат Яченка по окінченю війни? О, сего ніколи не буде! По мні нехай пропадає ціла Чорногора, лиш щоби ти був здоров! От і все, о чим я говорила з аґою...

— Смерть їй, смерть! — закричали Чорногорці.

— Тихо! — крикнув Єфрем.

Чорногорці замовкли.

Єфрем в сильнім роздражненю перейшов ся по хаті там і назад, а опісля став перед женою.

— Заідо! — сказав, силуючись показати ся твердим. — Заідо, ти мусиш умерти!

— Мені вже о тім донесено! — півголосом прошептала Заіда. — І ти кажеш, що я маю умерти?

— Мусиш умерти, Заідо! Мусиш і то від моеї руки...

— Від твоєї руки? — з подивом запитала Заіда. — Ах, як я тішу ся! — прошептала. — Як солодко буде мені умирати і склонити голову на грудь Єфрема! Колиж ти убеш мене?

Єфремови здавалось, що серце его розірве ся на кусні. І Чорногорцям, хоть як закаленим в борбах, витиснула тая трогательна сцена слези з очий.

— Суворі батьки! Суворі закони! — мимохіть вирвалось з уст Єфрема і він звернув кинджал в грудь Заіди.

Заіда схопила его за руку.

— Пожди, голубчику мій! Ти мусиш перед моєю смертию вислухати мої оправданя. Я любила тебе не так, як ваші дівчата; я віддалась тобі цілою душею, віддалась як свому панови, любила тебе як сонце... Через тебе покинула я вітцівский дім, через тебе стратила я вітця, мое серце жило одною надією і вірою в тебе і ти один вилічив мою душевну рану... І мені треба було тебе стратити, мій скарбе! Щож мені лишалось тогди на сьвіті? Для кого мала б я жити? От і з двох тих вибрала менше лихо та зрадила Чорногору твою. Знай що я виросла не в вашій стороні і для мене незнані ваші закони...

— Гинь, зраднице гинь! закричав Єфрем і замахнув ся кінджалом.

Потік червоної крови триснув в серця Заіди. Она не видала ні одного стона. Єфрем конвульсийно стиснув еї руки і довго, довго держав еї в своїх обіймах, поки кінджал не випав з его рук. Опісля звернувшись до Чорногорців, промовив голосом спокійним але таким, яким говорять люди, для котрих нічо більше не лишилось на тім сьвіті...

— Мир вам, тіни батьків!

Чорногорці мовчки стояли кругом, крестились і шептали молитву „Отче наш."

— „І остави нам долги наша, яко же і ми оставляем должником нашим!" — три рази повтаряли і не промовивши ні слова, поволи завернули в свої кватири.

IX.

— О моя ненаглядна, о моя радосте, моя Заідо! — з болем шептав Єфрем, коли остав ся сам з забитою Заідою, покриваючи поцілуями еї сині уста. — Мученичу смерть знайшла ти собі в Чорногорі і будеш спати вічним сном в чужій Вранині! — говорив дальше, кладучи Заіду на стіл і гірко сьміючись. — Ти і не думала, що таким способом розстанеш ся з сим сьвітом! Ти однак жена Чорногорця, а наша смерть прекрасна, як і наші гори!

Ніч вже давно покривала Вранину своїми чорними крилами, вже соловейки сьвівали Єфремови по під вікна на „Добрийдень", а він все еще стояв над холодним трупом своєї Заіди.

Знова дались чути вистріли з рушниць вартівників і в ту саму хвилю прийшов Іван до хати Єфрема.

— Час Єфреме! Чорногора кличе! Турки зближають ся до нас...

Єфрем не чув его.

— Вставай, Чорногорче! — закликав Іван, підійшов до Єфрема і схопив его за плече. — Вставай, ми засьпіваем похоронну пісню твоїй Заіді!

Слова тії так подіяли на Єфрема, що він скочив з місця мов уражений. Але як перемінав ся він за одну ніч! Бліде лице, страшні очи, залиті кровію... Він був подібний до тигра, випущеного з клїтки.

Вистріли ставали що-раз частійшими, що раз грізнійшими. Єфрем виглянув через вікно і побачив що цілий залив засіяний турецкими лодками.

— Они тут, Заідо, они тут! — закричав. — Прийшли гості на твій похорон; ми і поздоровимо ся з ними!

І перескочивши через труп жени, поспішив до берега.

З окликами „Аллах! Аллах!" вискочили Турки з лодок, а Чорногорці, стоячи недалеко, приняли їх приятельским огнем. Много Турків полягло на місци, прочі з розпукою кинулись наперед. В тій самій хвили прибіг Єфрем; він знова став ся вождом, але вождом кровожадним.

Турки двигнулись збитою купою на перед; сам паша проводив ними. Дармо шукав Єфрем аґу, котрий того самого дня напав на Лесандрію і знищив еї.

— Тепер час! — кликнув Єфрем, видячи товпу Турків, і з гірким окликом „Заідо!" кинув ся до борби.

— Чорногора! — кричали Чорногорці і мов розбішені льви вдарили на неприятеля.

Той однак видержав перший молодечий удар. Почалась безпощадна різня межи двома сотнями розярених молодців а вісімнайцати сотнями фанатичних музулман. Страшно боров ся Єфрем, зрубуючи своїм мечем на право і на ліво музулманьскі голови. Один грізний погляд его наганяв ворогам страху. Ангел смерти літав над рядами Турків; они не видержали і по тригодиннім упертім бою завернули на свої лодки.

Не удалось таки паші здобути того дня Вранину. Більше пощастилось его аґови в Лесандрії, где не було Єфрема, мстячого смерть своєї Заіди.

Чорногорці по славній побіді подавали один другому руки, обагрені кровію, і з слезами в очах дивились на побоевище, на своїх братів, що лежали на переміну з турецкими трупами.

Єфрем думав о чім иншім. Коли Турки так віддалились, що побідителі вже не могли їх стрілами досягнути, закинув Єфрем рушницю на плече і не звертаючи уваги на закіпілу ему на лици кров, поспішив до своєї кватири. Чорногорці не непокоїли его і супокійно завернули до твердині, щоби на якийсь час трохи відітхнути.

Не довго однак судилось їм відпочивати. Паша прикликав на поміч війско свого аґи, котрий попередного дня знищив Лесандрію, і окруживши островець зі всіх сторін, велів в него стріляти з армат. На другий день Вранина представляла одну безобразну купу каміня і цегли; нічого не лишилось, кромі помешканя Єфрема, але і оно було на половину розвалене.

Коло полудня зашуміло море під веслами безчисленних лодок: то Музулмани плили на Вранину. Єфрем послідний раз попращав ся з Заідою, положив еї на солому і підпалив костер.

— Братя, — закликав звертаючись до Чорногори вже запалений нам сьвітильник смерти!... Готовіть ся!

— От і они! — показав Іван на товпу приближаючих ся Турків. — Не переможемо тої сили...

— Ми сповнимо свій довг, як добрі Чорногорці, — говорив Єфрем — і помремо, як для нас пристало! Памятайте товариші, не віддавайтесь ніхто з вас живим в руки бісурман!

Турки приплили до берега і уставились в ряди. Мовчки ожидали їх Чорногорці. Першим відділом проводив аґа. Він завзято кинув ся на горстку хоробрих Славян, але натрафив на енерґічний опір.

— Лайдаку! — закричав Єфрем, побачивши аґу. — Гинь, падлюко!

І замахнувши мечем, відрубав ему голову. Однак в тій самій хвили упав і він, поцілений кулею.

Довго еще боролись Чорногорці, падали один за другим. В живих зісталось лише девять людий, але і ті велів паша повісити.

Бояв ся однак паша воювати дальше з Чорногорою. Він старав ся всіми силами наклонити везира до заключеня мира. Везир однак не згодив ся, поки шість днів пізнійше не потерпів страшного поражена коло Горохівця.

X.

І так, не зважаючи на страту Вранини і Лесандрії, Чорногорці опять вийшли побідителями з тої війни. 1843 рік уважаєсь одним з найславнійших в літописи Чорногорскої історії, а потомки тих славних борців за свободу і независимість своєї вітчини всегда споминають его, коли їх диким і неприступним скалам грозить яка опасність зі сторони ворогів.

(Конець.)

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

Пару слів, під розвагу кацапскому писаці з Мт Кармель, Па.

— Вавлячи, недавно яко сьвідок перед натуралізацийним клерком, д. Робертом О. Невріс, в так звн. Superior Cort-і, при спосібности подав я коротеньку замітку, до нашої „Свободи", про Спрінґфільску місцевість, відкладаючи, розуміеть ся з браку часу, обширнійший опис сьої місцевости на пізнійше.

І хто знае чиб моя добра воля не скінчилась поки що лишень „на добрій охоті"... понеже, якось так сходило ся аж тут „ні сіло ні пало", якийсь добрага „Абще-росс" з Мт. Кармель, Па. в першім ч. Олифаньскої хоруговки „наклавши" мені звичаем кацапскої публіцистики, вперве від „ґринорів", піячин, „кругом дураковъ"... і т. п. опісля вчепивсь як вош кожуха докоряти мені, що нібито описувати ґеоґрафічно місто Springfield я не маю права, понеже немаю найменьшого поня тя про сю місцевість, хотяй як сам запевнае сей ґаспадін М. Н. Г., що в тих сторонах жию.

Але натомість він, ґаспадін М. Н. Г., знае що в Спрінґфіль есть що бачити, понеже, він, ґаспадін М. і т. д., був в Спрінґфіль аж два дні!.. Бо і щож він, ґаспадін М. Н. Г. в Спрінґфіль не бачив?.. Господи!..

Передовсім, ґаспадін Л. М. Н. Г. бачив в Спрінґфіль Масс. на „входной сторонѣ", богато, богато фабрик, але огороджених височезним желізним плотом... Дальше, помежи Springfield a Indian Orchard можна бачити величезний памятний камінь, з англицкими, й французкими написями, біля котрого, як запевнює ґаспадін Л. М. Н. Г. якійсь там два Англики, котрі приїхали до Indian Orchard „шифом" (sic!) і дали собі по при тих камінях першого „понча"! О пять центів „карою" зі Спрінґфіль, находить ся, пише ґаспадін Л. М. Н. Г. дальше, „хороша зоольоґічна площа" з кількома ставами,.. (Господи!) де ґаспадін бачив навіть (о Джізус!) твердо патріотично-кацапску сороку!... А дальше, в самому місті бачив навіть, як запевнае ґаспадін Л. М. Н. Г. „Civil і Criminal Court"!.. А дальше, дальше пропадай сьвіте, бо в Спрінґфіль находить ся навіть Католицка катедра, при котрій е біскупом Велш, що е протестант заразом з роду... А на конець, ґаспадін Л. М. Н. Г. бачив в Спрінґфіль величезну бібльотеку, з нечислимим множеством ріжних книжок, а навіть якогось Ярослава, з „русскимъ" підписом, тільки біда у тім, що як сам ґаспадін Л. М. Н. Г. запевнае, що забув з якого матеріялу той „Ярослав" зроблений!.. Себто, чи з міди, желіза, або з яких других хемічних субстанций... От що!..

А коли я, пише мені на закінчене ґаспадін Л. М. і т. д. того усього не видів, хотяй тут проживаю, то я за тое есьм „ґрінор" піячина, неук, і т. п.!. Гм? „Ще Циган на осла добре не всів, а уже ногами маха", говорить болгарска пословиця, а я тут скажу хиба тільки се, що й ґаспадін Л. М. Н. Г., у котрого не знайшлось навіть стільки такту щоб під тим, що намазав, поставив свое „повне" рило... (pardon ґасп. Л. М. Н. Г.!) імя, то нім взявби ся вимисляти людям від піяків. „ґринорів" і т. п. про котрих індівідуальність немае сам мінімального понятя, то ліпше поспитавби вперве цілої своеї хуліґаньскої банди в Америці, чи мо глаб й она сказати йому щось певного про мою особу...

Ну, але кацапскі фантазиї стало ся „задосить"! І щоб ґаспадін Л. М. Н. Г. непсовав собі в здогадах не потрібно мозґівниці, про те я з вдячности за пригадане мені моїх обовязків, послужу йому тут кор тенькою інформациею, про самий Спрінґфіль, з його усіми чудесами.

Одже запевняю ще раз, що в самім Спрінґфіль, крім двох малих паперовнів, котрі знаходять ся на так звн. West Spring field, про котрі я уже доносив, одної суконної, в котрій бють на 125 до 150 піків сукно, й маленької столярскої „шапи", в котрій виробляють дитиначі забавки, инших фабрик нема цілком!

На всідній стороні міста, себто на звн. Armory Str. находить ся що правда, як ґаспадін Л. М. Н. Г. сам запевняе, огороджених високим желізним плотом богато, але не фабрик, тільки військових касарнів і бараків, в котрих стало перебуває дві компанії Ам. інфантериї, яко сторожа при величезнім маґазині, в котрім біля „амуніції", себто куль, патронів, пороху і „шкарцеровъ", находить ся множество ґверів, револьверів, котрі „фікеують" виключно військові механіки, й другі „пістольмекери", й то під ослоною баґнетів, о чім і ґаспадін М. Н. Г. будучи в Спрінґфіль міг переконати ся, если своїх „баньок" не носив в мішку...

Що знова, до тих нібито „памятних каменів" біля котрих сі якійсь Англики дали собі першого „понча", то що правда то й я ще перед чотирома роками на зад, коли обіжджав в інтересі „Свободи" сі сторони, бачив справді величезне каміня по за Спрінґфіль, на котрім спритні Спрінґфільскі „бізнесмени" оголошують безплатно свої „адвертайзми", а котрі, як бачу ґаспадін в своїй кацапскій уаві взяв за памятники!...

Але сук тільки, з тою нібито якоюсь твердо русскою сорокою, котру ґаспадін бачив на якійсь зо ольоґічній „площи"... Гм? Бачив і я ще перед вісьмома роками тут в так звн. Forrest Park у старокраеву сороку, але чи во на справді була твердорусская, не знаю, понеже непитав ся еї про се. Впрочім, если вона, то е ся сорока була твердорусскою, то мабуть „не панімала" по нашому, тай тільки.

А що знова до Спрінґфільских кримінали, то заявляю отверто, що ненашою, себто Українців річию е, розводитись про кримінали; се діло звісних, споріднених собі елементів, себто ославлених чорносотенців, москвофулів і їх опікунів „Велико руссофъ" Москалів, перших яко провокаторів і шпигів Російскою буржиазиї, а остатних яко катів.

Ба, Ба! Але в Спрінґфіль находить ся католицка катедра, з біскупом Велшом і протестантом заразом з роду!

Одже, чи справді той „біскуп" р див ся Велшом і протестантом від разу, не знаю, понеже я на його уродинах, ані крестинах небув, але знаючи того „біскупа" F. Bevan-а лично, скажу, що той „біскуп" F. Bevan славний тим, що природа ненька, непоскупила йому сильної будови тіла, бо коли перед кількома роками до спілки з Бостоньским посьвячував польский костел в Adams, Mass. а підлога в самім костелі під тягаром народу заломилась. й „біскуп" з підвладним собі кліром рунув до пивниці, то одна „пане теґо" польска „дама", котра якимсь способом з переполоху знайшлась під „біскупом", то опісля клялась на усі сьвятощі, коли добули еї на верх, що еслиб еще одну „мінуткен", то булаб тріснула під тягаром біскупского черева... От що!.. О тім мабуть й ґаспадін Л. М. Н. Г. мусів чути, если дійсно бував в сих сторонах...

А тепер приступім до бібльотеки і мійского музея з „Ярославом" на кони!.. Одже ся нібито Спрінґфільска бібльотека і музей містить ся в трох відрубних будівлях на так звн. State улиці.

Але чи в самій бібльотеці ґаспадін Л. М. Н. Г. бачив в сім нібито їх „лѣтературномъ язикѣ" хоть би байку Крилова, сумніваю ся.

Бо я бачив тут біля Анґлцких, Французких, Німецких, а навіть Жидівских, й Грецких книжок, також польскі, й то виключно твори Лімановского, Бартошевича, й ославленого брехуна, з нашої минувшини, Сенкевича... ну й пару перекладів на польский язик з Льва Толстого.

Музей!

Сам музей розміщений в двох несогіршої архітектури будівлях, але так в партацка уміщених біля себе, що чоловік необзнакомлений у чім діло, дізнасть враженя, що мае перед собою, не публичну „інституції", але приватну якусь „панораму".

Але що найкрасше, після моеї гадки в самім музею, то одна з ботанічно-зоольоґічних саль, котра містить ся в бічній будівлі, а в котрій біля двох несогірше захованих кістяків (люцкого і оленевого) двох морских жулвів... находить ся досить цінна збірка ріжного рода комах; з птиць, воробці, „волові очка", пару ґатунків совів, пугачів, а навіть і орлів. З пливаків, несогірші окази качок, гусей, „пеліканів" і щось одна чапля!..

З зьвірів, можна тут бачити кріликів, лисів, пару виханих оленів, а навіть „дяких биків", себто баволів.

З „ботаніки" знаходить ся тут також біля ріжного хабазя, старокраевий лен і коноплі... Але чи й ті коноплі також твердо русскі, то сего не знаю. В тій самій сали находить ся також несогірша збірка ріжної монети, а при самих дверах досить удатно викінчена з вапняку „мапа" цілого стейту Массачусец.

На першім поверсі тої самої будівлі, знаходить ся збірка з так звн. Індійскої „Археольоґії", себто камінних „томагавків", мачуґ, луків і других тим подібних; декотрі навіть і цінні для знатоків старини. Опісля переходимо до другого „відділу."

Перебувши двое підвійних дверий, на ліво несподівано найдемо ся не наче в Римскім різбарскім „лябаторіюм", в котрім біля „філярів" й фрамуґ, аж кишить від ріжних статуів, переважно з Грецких й Римских часів; прм.: можна тут бачити „ґіпсового" красного Божка Грецкого „Аполля", „Амора" несогірший ґіпсовий відтиск римских „Амазонок", котрі подібно хотіли сотворити собі свое „бабске" царство, а помежи тою ріжнородностію, красуеть ся красна „спокійна" стать славного „Сатира".

На останку заходимо вже до одної ніби то найцінніймої салі, в котрій біля досить красної збірки переважно „Восточнихъ" себто Китайских і Яланьских „порцелянових" виробів, можна бачити також Буддистів жертвенник з усіми його знарядами, як пушками, чашами і тім подібно; в кінці заходимо уже до тої салі, в котрій ґаспадін Л. М. Н. Г. з Мт. Кармель, бачив множество „ручної роботи" фелонів і других риз, де також на краснім гебановім столику красуеть ся справді кадучних розмірів біблія, котру если дійсно ґасп. Л. М. Н. Г. з Мт. Кармель читав, то хиба так, що пр. провадив з „собой" інфлянтску кобилу і всівши на ню, обїздив довкола сьої бібліі, й „штиком" від „пул-тейбля", котрий привіз з собою з Indian Orchard, помагав собі в відчитуваню латиньских букв, бо інакше читати мабуть не міг, хотьби і через те саме, що при кождім майже предметі в Спрінґфільскім музею, е остережене: Hands off..

А що ґасп. Л. М. Н. Г. з Мт. Кармель, Па, добре описав я тепер Спрінґфіль? Думаю що All Right! а если я ще і тепер що призабув, то опишіть ви ґаспадін М. Н. Г. з Мт. Кармель ліпше, а тоді „біскуп" F. Bevan зашле до Всенайвисшого горячий молебень, щоб змилосердивсь над усьою кацапскою глупотою!!!

Михайло Беля.

З Карнеґіе, Па.

Давно не бачив я дописи із Карнеґіе, для того при нагоді Рождества Христового, маючи вільнійший час від робсти хотівбим где що цікавого написати. Але що цікавого напишу? Хиба, що у нас робота іде не согірше, або що Церковну маем, в котрій вже набоженьство відправляе ся; або що Священник на уку красно говорить, або що дак там зі сьпіваками сьпівае? Та се річ цілком не цікава; а з другої сторони поважані читачі сказалиби: та у вас есть братня любов, а где братня любов там і Боже благословеніе. Та з одної сторони ніби так, але коли приглянемо ся близше то побачимо, що се неправда. Як в лісі не може бути, щоби межи добрими деревами не знайшло ся криве і тирхаве, як і межи губами, щоби не було маримухів, так і в нас не можна було обійти ся, щоби не було архихрунів і хрунів. Ото власне приходимо до цілі; знайшло ся і в нас двох чи трох архихрунів, котрі як дістануть такого підлого чоловіка як самі зараз за розказом архихруньским сіють смердячу, гнилизну хрунівску на здорові поля, засліплюючи очи людям, що они Русини, що они цілком хочуть заложити обряд по „твердо русски", так як їх прадіди тримали. Спитаю я вас одного і другого, чи ти знаеш як твої прадіди заховували свій обряд і свою віру? Єслиби ти, зраднику, знав як твої прадіди тримали ся, як твій батько заховував свій обряд як тая мати твоя учила колись еще був маленьким, то певно, щобись тепер не робив зі себе самого остатного дурня зрадника, а і других людий не наводивбись на те, котрого сам нерозумієш, показуючи їм грушки на вербі. Но як верба не родила ні коли грушок і не буде, так само і з твої хрунівскої аґітації ніц не буде (хиба що дістанеш добре по рилі і дріт закрутимо) тільки що зробиш ганьбу вам чесним Русинам і парафіянам та нашому плейзу перед всіми Русинами в Америці. Роблю вас уважними ви панови архихруні, що если вже дістались ьте нагайку на бідний наш народ Руській, то зважайте, що не задовго дістанете від свого Уряду Царославного відзнаку, т. е. кайдани, в котрі як вас раз закують, тогди вже ви і ваші діти будуть мусіли носити то кріпацтво в котре ви самі ся закули.

А тепер відізву ся до вас Братя Карниґійці. Чи ми мусимо терпіти тим кнуто-поклонникам? Чи мусимо слухати їх смердячого хрунівства? Чи дамо дальше зпоневажати нашого Епископа, наш обряд в котрім нас наші батьки виховали? Чи позволимо ми на се, щоби они нам закручували голову якимсь там чужим обрядом царославним?

Ні братя так неможе бути недопустім до сего, бо се булоби великою ганьбою для нас. Ліпше скажім всі одноголосно: Проч! з парафії не прошені опікуни, проч! Юди зрадники ідіть до тих, котрі вам дали нагайку, та пробуйте ся перше самі з ними а до нас вам засі як псови до ковбаси! Сим разом закінчу, а если не поправите ся то на слідуючий раз опишу такого опікуна непрошеного по імени з осібна нехай люди самі вас осудять.

М. Ґавроньский
голова Читальні.

ЗАБЕЗПЕЧТЕ СВІЙ ЖОЛУДОК.

Вже досить давно, як ми доносили про славного скрипака Кубеліка, який заасекурував свої пальці на дуже високу ціну, знаючи, що втрата пальців рівнаеть ся у нього втраті цілого заробітку. Для нього найдорожша частина тіла — се його пальці, для нас таке саме значінє мае жолудок. А чи можемо його забезпечити? Зовсім природно. Одинока річ яка нам полишае ся, то се е уважне пікловане ся жолудком та уживане при показуваню ся перших симптомів недиспозиції Трінера Американьского Еліксіру Гіркого Вина. Се е найліпша забезпека проти многим недугам, позаяк сей лік у кождім случаю доводить жолудок і кишки до повного порядку, обильність жолудкових соків збільшае та скріпляе жолудкові мясні. Жолудок стае здібний до принимання усіх кормів та сповняе правильно свої функції травленя. Усі про се знаемо, що цілковите стравленє кормів е то саме, що цілковите здоровлє та здібність до праці. Чистість сього ліку ґварантуе N. S. No. 346. У всіх другсторах.

Jos. Triner, 616-622 So Ashland ave, Chicago, Ill.

H 18

КНИЖКИ ДЛЯ ОПІКУНІВ ХОРИХ

в яких записуесь коли хто захорів, на яку слабість, коли чиздоювів і т. п. можуть дістати наші братства по ціні 1 дол. за книжку в редакциї „Свободи"

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

„SWOBODA"
(LIBERTY)
The Ruthenian Weekly
published every Thursday at
84 Hudson St., New York, N. Y.

Published by
Ruth. Publishing & Exchange Co

Anth. Curkowskyj, editor.

Terms: Two dollars a year.

Established 1893.

Advertising rates furnished on application.

Entered as second-class matter December 21, 1906 at the post office at New York, N. Y. under the Act of Congress of March 3, 1879.

„Свобода"
часопись для руского народа в Америцї і орґан „Р. Н. Союза", виходить що тиждня в Четвер і коштує:
в Америцї на 12 місяців...$2.00
в австр. краю на 12 місяців $2.00
в Америцї на 6 місяців.....$1.00

Оплачувати ґазету треба вседа з гори.

Кромі треба посилати в рекомендованім листї, або через экспресовий, або почтовий money order (мові ордер). Money order, то є карточку, котру дістанете від почтара або агента на экспресовім офисї, пішлїть нам, бо без того ми не годні гроший дістати.

Адрес:
"SWOBODA"
84 Hudson St., New York, N. Y.
Телефон 7074 Spring.

Хто хоче, щоби его адрес змінити мусить подати нам, крім нового, також свій старий адрес.

Чи то борба против папскої буллї?

(Під розвагу всїм Русинам в Америцї).

Дорогі братя!

Коли перелетимо гадкою нашого житя від коли ми були змушені попращати наш нужденний, но милий край, коли пригадаємо той нас, той краевий гараздь, недостаток чорного хлїба і соли, податки, лихва, екзекуция, жандарм, — котрі нас тиснули і вигнали з нашої вітчини, і ми з болем серця пращали нашу вітчину, наші дорогі місця, околицї, пращали наших найдорожших серцю родичів, родину, братів, сестер, добрих приятелів, з котрими ми подїляли долю і неволю, попращали і з заплаканими очима поїхали в далекий чужий сьвіт, за море, шукати - добувати лучшої долї для себе, в надії, що поможемо нашим братам в старім краю, полатати обдерту екзекуторами хатину і наситити ту всю голодну цїсарско - крулевску драпь, котру наш бідний мужик дбиґає на своїх барках.

Та яка доля стрітила нас в тій богатій і свобідній країнї, чейже кождому дадось в тямки. Була она невавидна:

Туга за родиною, туга за краєм, незнане тутешних відносин робітничих, без фаху, без ремесла, без капіталу, незнане американьского язика. Ми стріли ся еще з гіршою і страшнїйшою нуждою і горем. Нас трактовано як яких індиянів, нас не припускано до роботи, нас бито на улицях камінями як собак, декотрих живцем кидано зі звязаними руками до каналів і там нераз свою смерть знайшов вільний обиватель австрийскої держави. І ми не мали справедливости нїгде і не могли єї знайти, а не було опікунів, хто би за нами уняв ся. Ми попросту чулись бідними сиротами на чужинї і плакали на свою судьбу.

Та в тій тузї наші переселенцї відчули передовсїм брак сего, чого они мали в рідним краю, се є рускої часописи, книжки, а що найбільше рускої церкви, з котрою они зжились, через котру они пізнавали урочистости і торжества кождого руского сьвята в рідним краю. Тут они відчули великий брак того всего і конечну потребу. Щоб се усунути, они взялись з таким запалом, з таким жаром і пожертвованем, що не один віднимав собі від уст кавалок хлїба, а давав решту на свою гр. кат. руску церкву.

І наш нарід в сильній вірі своєю тяжкою працею дїпняв свого, побудував богато руских церков і се був початок нашого відродженя в Америцї, бо від церкви почались братства, орґанїзациї і почалось житє і гуртоване наших розпорошених на американьскій земли Русинів.

Алеж дорогі братя, пригадайте собі історию сего відродженя, сю історию наших церков. Чи се не виглядало радше на торговицю, сказавши по американьски: на бизнес — анїж на церков? Чиж не від тогдї почались межи нами вражда, ненависть і незгода? Коли наш нарід побудував церкви, то і опікуни знайшлись; хотяй нїхто їх не просив, то они самі лїзли і лїзли, ласі на чуже добро. Сї непрошені опікуни, то були перші аґенти царославія. Сї вандрівні апостоли почали лїзти всюда, де почули, що галицкі або угорскі Русини побудували церков і там почали баламутити наших Русинів і перетягати до своєї котари. Ба, та не тільки вірних потрафили збаламутити, але і сьвященників, духовних вітцїв, котрі для своїх особистих інтересів забули про свій нарід, стались зрадниками свого народа і своєї церкви. Днесь они суть протоєреями, днесь они працюють для чужих.

А що було з другими нашими сьвященниками? Деякі сьвященники приїхали не для посьвяченя ся працї для нашого непросьвіченого робітника і не для працї для блага нашої церкви і єї будучности. Они приїхали тільки задля того блаженного доляра, щоби его нахапати як найбільше до своєї пакташки і навернути у своаси та щасливо зажити між виноградом свого худого стада.

Сьвященники, правдиві душпастирі, котрим лежала доля руского робітника на серци, котрі брались до всякої працї, однак ся їх праця була трудна і неможлива з тими долярохапами. Сварня, незгода межи сьвященниками здеморалїзовала наших Русинів робітників до крайности, з чого повстали перші незгоди. Одні сьвященники старались підкопати довіріє парохіян до других сьвященників, щоби тим робом випхати доброго сьвященника, а собі впхатись на добрі жнива.

І з того виходило так, що часами добрі парохіяни або добрий комітет церковний терпів лихого сьвященника і трудно було его ся збути, трудно було де знайти справедливости, не було голови і посередника, котрий би вислухав покривджених парохіян, а укоротив надужитя бутного сьвященника. Так само не один добрий сьвященник терпів через інтриґи долярохапів, своїх комітетових, котрі его кривдили неповинно. Словом, через брак свого руского епископа не було дисциплїни анї межи сьвященниками, анї межи парохіянами, бо кождий сьвященник був собі сам і сьвященник і епископ, а парохіяни або тростиси хотїли собі бути також, і через тое наші церкви пішли в процеси; межи церковними громадами сварня, незгода, розстрій до крайности заманували майже по всїх наших руских кольонїях.

Щож ми на се маємо робити? Треба нам свого руского Епископа! Се слово, се бажане повторялось по межи нашим народом, повторялось і межи нашими провідниками — і робились приготованя, скликувались конґреси, а що то вже наш п. Жаткович не наломав собі голови за тим епископом! Та вкінци „совершило ся!..."

По довгих трудах Папа римский яко видима голова нашої гр. кат. церкви іменував для американьскої гр. кат. церкви в особі С. С. Ортиньского епископа. На нещасте так склалось, що се іменоване Папи не трафило анї на Мадяра, анї на Москаля, анї на Поляка, а трафило на нашого, щирого, з великим талантом Русина і мученика за свій нарід, за котрий Він терпів нераз в нашім старім краю. І сей мученик, котрий приняв так тяжкий уряд і посьвятив себе і свое житє для нашого народа, днесь уже межи нами. Но що ся робить? Содома Гомора! „Америк. Руский Вістник", часопись і орган гр. католицкої орґанїзациї — і „Правда" орґан общества руских братств, видавані за кровавий гріш руских робітників і членів тих орґанїзаций, — розпинають живцем того Епископа на крест і плюють перед цїлим сьвітом на его невинне лице!!!

О, Ви недолюдни, фарисеї! Ви Юди іскаріотскі, без нїякого чувства і почутя людскости! Для вас нема імени, щоб вас напятнувати, бо ви гірш тих людоїдів, що висисаете останню кров з костий невинних людий, котрі не мають оборони, котрі не мають преси, так як ви маете се за люцкий, кервавий гріш, аким воюете против волї того народа, котрого нїби представляете і боронете! Ви фарисеї сьмієте нарушати і відбирати найсвятїйші чувства чоловіка, его ідеї і переконаня? Ви мішаете полїтику в релїґійні і церковні справи, щоби тим збаламутити невинний нарід і підкопати довіре до свого Владики? О, фарисеї! Тое вам не удасть ся — бо самі ваші дїти плюнуть вам в очи і відплатять Вам такою міркою, якою ви теперміряете, і таких наслїдків можете сподївати, ваші роботи.

Ви не маете понята в ваших запофаних лобах з якими чесними і добрими та корисними замірами для народа Руского і его церкви приїхав наш Епископ, но ви ставите Єму колоди, копаете ями, на его дорозї, не допускаете Єго до працї — но ви самі скорше попадете стрім голов до сих ям.

Відзиваюсь до Вас дорогі брата і члени Славного Соединенія!

Чиж на тое Ви вибрали своїх урядників і представителїв Вашої Славної Орґанїзациї Соединенія, щоби Ваші урядники робили не честь і славу Вашій Орґанїзациї.

Чиж на тое Ви платите свої кервавo зароблені центи за Ваш орґан Соединения, щоби Вас кормив ложними, плюгавими клеветами против Вашого Владики, котрий хоче Вашого добра; Дивіть братя: коли Ваш редактор має мало клевет против Вашого Владики, то він видає „Вістник" на чотирох сторонах; колиж прибирає більше, тих паквілїв то подвоїть число сторін. А дивіть що за зух, та яким, добром за Ваші гроші Вас кормить! Єсли Ви прочитали число 1-ше „Американьского Вістника" то бачилисьте, що Ваш редактор Жаткович заповнив забавбрав, пів „Вістника" клеветами против Вашого Епископа, а підложив під се імя предсїдателя Вашого славного Соединения, п. Угрина — щирого Словака, котрий одного руского слова не знає. Та він собі цїкавий чоловяга; він дав доказ своєї мудрости еще на обідї, котрий був в честь Преосвященого, коли Епископ тільки вступив на американьский берег, в Ню-Йорку. В своїй словацкій привитальній мові виразив ся так, що чесні, угорскі делеґати сьвіцкі і Отцї духовні сичали на него і червонїли зі встиду. Він досить відважний.

Та до вас тепер кілька слів, пане Угрин. По що ви такий встид і неславу Вашій орґанїзациї і собі наносите перед цїлим світом? Чи памятаете як на духовнім мітинґу делеґати братств Вашого Соединеня випукували вас ногами і хотїли вас викинути з мітинґу? Чи ви самі не признались, що то не ваша рука писала відозву до братств, щоб церков не записувати під Епископа? Чи би хотїв хто другий робити з себе дурня так як ви робите і жертвуєте себе для тих хулїганів, що вас намавляють а тим наносите ганьбу і неславу вашій орґанїзациї. Се пасує вашому редакторови, бо він тримаєсь жидівского принципу: Роби що хочеш... но гроші заплати...

Пане Угрин, таж кождий знає, що се не Ваші мудрощі під якими ви підкладаете ваше імя яко предсїдатель Соединеня. То все братку чуже!.. Я вам дам 200 долярів, утнїть хоть третину тих мудрощів, що містять ся в числї 1-ім вашого „Вістника" під вашим іменем. Ну, хоть чуже, але під вашим славним іменем; шкода, що ви не помістили еще вашу фотоґрафію, то вже булоб цїлком урядово, і сей документ ми моглиб сховати у музей на вічну память... Та Ви пане Угрин однїсенького слова руского не знаете і не хочете знати, анї на учитись! І ви предсїдатель рускої орґанїзациї? І ви написали таку довгу клевету против Епископа в рускім язицї з такою зневагою, без чувства, без почутя, не кажу християньского, но людского? Таж ви знаете, що честь есть найдорожшим скарбом чоловіка навіть жебрака, котрий просить милостинї не вільно відбирати єму тої дорогої чести. Щож ви, пане Угрин? Чи ви докажете того злочину вашому Владицї, котрого ви напятнували в вашім Вістнику, як би найбільшого ворога і зрадника руского народа, перед народом, котрого Ви репрезентуєте? Нї!.. Не докажете!.. Ви дали тим лишень доказ вашої підлої безхарактерности і непростимого гріха! Ви не маете найменшої претенсії зватись русином, бо Ви дали доказ, що ним нехочете і бридитесь ним бути!.. Ви є мадярон і Словак!

А Ви дорогі братя, члени славного Соединения, читайте і судіть, якого добра Вам ваші представителї желають і якими науками Вас кормлять за Ваші кервaві гроші. А Ви братя Галичани, дивіть якою правдою воює часопись „Правда", орґан гр. кат. орґанїзаций „Общества Руских Братств". Уже починає показуватись шило з мішка. Кумпанїсти і невідповідальні редактори „Правди" злучились з горсткою мадяронів і хотять одним замахом знищити свого Владику, они не хотять узнати над собою власти, бо знають, що їх доходи будуть скорочені, що треба буде здавати рахунок зі своїх вибриків. Длятого уже з приїздом нашого Епископа скоренько записували ваші церкви радше на латиньских епископів, як на свого руского. Они добре знали, що латиньский не буде їх так контролювати. Они знали що покривджені парохіяни не знайдуть справедливости і захисту у латиньского Епископа. На се найпослужить як добрий примір Шенандорска громада. Кілько громаду коштувало, він позбулись свого ворога!.. Они се роблять з добрим вирахованем А се роблять ті мізераки, котрі з ревної працї для блага церкви не спасали животи та набули тисячі, а наші бідні і обдерті церкви в довгах по уха і в процесах, а в громадах незгода і темнота.

Через се они днесь Вас баламутять, пятнують нашого Владику як зрадника руского народа, кажуть, що Він привіз з собою папску буллю, котра не есть користна і есть против нашого обряду. Не слухайте, тих фарисеїв, наш Епископ не винен тому, що таку буллю видала Римска курия, а найлутшим доказом сего се, що сю буллю наш Епископ не приняв, бо если бувби приняв, то бувби єї оголосив і поручив сьвященникам прочитати в церквах. Тогди тільки булля могла би нас обовязувати. Наш Руский нарід становить буллю і нїхто, анї Рим, анї наш Епископ, нам негодні єї накинути. Дивіть братя на наших фальшивих мадяронів: Кричали, щоб протестувати против буллї. Коли комітет против сеї буллї виготовив протест і прийшло до підпису сего протесту, то мадярони тії, котрих Ви кормите своїм хлїбом, нехотять підписати протесту. Они вже хотять буллю! скажіть люди добрі: чи се есть борба против буллї? Нї, еще раз нї! Се борба против Вашого Епископа — длятого, що Він не поляк, анї не мадярон і не Москаль.

Дорогі братя Русини, без ріжницї Вашого переконанк і поглядів. Мірка уже перебирає верх, тай годї уже терпіти сї орґії, які виробляють сї пани і наносять тим ганьбу всьому Рускому Народови не тільки в Америцї но і в старім краю. Нам уже час отрястись з того рабства і пониженя позбути ся тих трутів, котрих кормимо своїм хлїбом. Керму і опіку над нашими церквами віддаймо нашому Рускому Епископови, котрому можемо більше вірити, як п. Угринови і п. Жатковичови, та православним компанїстам від „Правди"! Се есть Єго дїло, тих духовних отцїв, котрі Вас баламутять прогнати, бо они суть Вашими ворогами. Против „Вістник" і „Правди", против ворожих безличних і ложних клевет на нашого Владики запротестуйте, бо честь Е-

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

епископа есть честию Руского Народа. Братя, се есть 20-те столїте, і ми повинні вірім церкви интересуватись також чимсь иньшим. Тим часом у нас темнота, брак науки котрої нам нехотять дати ті, що їх кормимо. Уже час щоб ми справи покінчили з церквами. Днесь мати голову нашої церкви, полишім Єму вільну працю. Подумаймо о нашім молодшім поколїню котре уже днесь бридить ся ними, дивлячись на таке на ше житє. Наші сини відречуть ся нашого роду, нашого славного імени, і будуть встидати ся нас! Тому застановіть ся над тим, бо ся справа незвичайно важна. —

К. Кирчів
предсїдатель Р. Н. Союза.

З Олифанту:

З розпорядженя Їх Преосьвященьства, С. Сотера Ортиньского, приїхав до Олифанту о. Улицкий дня 12 січня, щоби обняти тутешну парохію, а о. Т. Васовчак мав перенести ся на иншу парафію призначену Епископом. Надтягну я тих пару слів, щоби початок слїдуючій історії. Читаючи часто дописи в „Свободі", писані про Їх Преос. С. С. Ортиньского, де тілько були, то люди хвала похвально відносили ся до свого Епископа, як діти до свого вітця.

На конференціях, духовній мірскій [illegible] Йорку, де делегати були [illegible] задоволені з всїх пропозицій Владики; так само [illegible] приймав пропозиції, усї внески і жадання делегатів. Також нам будший парох о. Т. Васовчак, повернувши з конвенції, виказав ся дуже похвально о. Їх Преосвященьстві. Аж нараз о чудо! Дало ся менї чути з одних уст: Осанна, і Распни! На мітингу парохіяльнім в Олифанті, перед публикою около 700 людий, о. Васовчак шкалив по хуліґаньски свого Владику, що аж волосє до гори ставало, чую [illegible] слова як: підлий, [illegible] безхарактерни[illegible] (:Ортиньский:), [illegible]ляк, продав гр.-кат. віру, „вун" знав о буллї папскій, но не хотів сказати анї сьвященникам, анї народови. „Вун" незапротестував, а мав запротестувати остро, щоби аж усьой Рим перестрашити. Такої і тій подібної бесїди, виляв в цїлій докторскій премудрости о. Васовчак цїлу „Пачку", бо бесїда тревала з годину. А всьо без найменшого сенсу, без характеру, навіть простого чоловіка, не то сьвященника з докторатом. Люди і присутний о. Улицкий слухаючи такої критики, аж горіли на своїх місцях, однак шануючи порядок зборів, не перешкаджали і ждали, аж до кінця. Шануючи розпорядженє Епископа, щоби не клеветати по ґазетах, не беру за перо, щоби когось чорнити, але тому, що не можу знести такої гирині і такої деморалїзації людий, яку перший раз в житю дало ся менї чути, від сьвященника на свою власть духовну.

А всьо за всемогучі доляри, бо парафія призначена для о. Васовчака, правдоподібно о якийсь процент менша від тутешної, (Хотяй для о. Вас. ліпше лицює тота парафія, бо там самі угорскі русини) Для нас Ви отче цїлком не надались, понеже тут Галичан більше як угорщан, а і діти наші чогось позабували катехізації. Чиж то не грубе деморалїзоване людий, говорити і викрикувати з піною на устах такі кафарскі слова на свого Владику? Тим самим і собі честь підкопуете, бо если Епископа не слухаете і не повинуете ся єго розказови, то тим самим і Раму не слухаете, а если нї, то самі здорові знаете, що Вам ся за то належить. Закидуете що Галицкі сьвященники а з ними і Епископ кепскі патріоти. Та чому? Певно за тоє, що по мадярски не розмовляють? Гей, гей, якто можна ради пару талярів на всьо пустити ся. (Бо як кажу певно о. Васовчак нечують на будучий парохії тілько доходів, що в нас.) Отже треба було виляти усю їдь і людям представити несотворені річи: що віби Епископ страшно перестрашив Вас, не бійте ся, слухайте мене, а не загинете.

Епископ хоче з Вас поляків поробити, але Ви не дайте ся я Вам до помочи. Але як кажу, цїла куча була такого гутореня не де річи. Думалисьте отче що тим підібете собі прихильність парохіян, що люди як то почують то не то що лишуть Вас в спокою на парафії, але може і біскупом зроблять, Но перечислилисьте ся, пане, на село людий дурити. Ми не касуем свого, як раз парохія приняла Їх Преос. С. С. Орт. за голову церкви і за старшого тростіса, то і так держати ся буде, А що Ви кажете, що Епископ не має найменшої власти анї сили, то також проминулисьте ся з правдою, бо прецїнь більшість сьвященників признає і уважає єго за свого правого настоятеля і голову. Лиш Вас кількох знайшло ся, що хочете своєю киринею позбавити чести Епископа. Одже вернім до мітинґу: По бесїдї о. Васовчака на жадане парохіян, о. Улицкий коротко, але ядерно відповів, стоячи в обороні свого Владики, і пояснив цїлу справу людям, як ся річ властиво має.

На внесенє п. Хиляка, чи маєм повиновати ся розказови Епископа і приняти о. Улицкого всї парафіяни одноголосно пристали, щоби повиновати ся і новоприбувшого сьвященника приняти. Вправдї кількох людий з угорскої сторони розбивали ся за о. Васовчаком, однак они не розуміли справи а задоволені були з него хиба задля того самого, що о. Васовчак з Угорщини походить.

Але і Ви Братя угорщани будьте певні і переконаєте ся, що если будемо разом тримати ся і під одного пастаря належати, то дуже добре на тім вийдете, Я ніколи не вірив, що угорскі сьвященники такі ролї потрафлять грати. Однак прийде час, що всьой Руский нарід прозрить і бодай тут, на вільній земли Вашінґтона не схоче держати ренеґатів між собою і буде терпіти лиш здоровомислячих людий на поли релїґійнім.

Демко Хомин

Сьвято в Джерзи Сиїті, Н. Дж.

День 5. Януара сего місяця, буде глубоко записаний в серцях Джерзисітскої громади, позаяк в сім дни обходила Джерзисітска громада велике торжество, котрого очікувала майже 10 літ, то є витала у себе свого правдивого заступника народа і покровителя церкви, свого епископа. На сім дни відвідали Їх Преосьвященьство, С. С. Ортиньский нашу Руску, гр. кат. Церков ім. Св. Петра і Павла. котра може і не одно горе перенесла за той час, через котрий мусїла на всї сторони бороти ся з ворогами, щоби утримати свій нарід при своїм обряді, та народности.

В тім дни, вечером відбув ся заходом шкільної молодїжи „Концерт" в честь Владики.

Не буду я широко тут розписував ся про церковні Торжества і Архиерейску Службу Божу, бо такі Торжества відбувають ся по більшій части по всїх місцевостях, где гостив наш Владика. Напишу лиш где що з дебільшого. Отже як где інде так і в Джерзи Сиїт були маси народа з близьких і подальших місцевостий, було много чужих і своїх браств бандами і хоругвами, в повній параді.

Рано, о год. 9. вирушили Браства як свої так і чужі разом з бандою до Пенсильванійского діпа на зустріч свого Владики; відтак всї браства в повній параді разом з Преосьвященим прибули до нашої церкви, где рівнож очікувало доокола множество народа, котрий з нетерпеливостию дожидав тої хвилї, коли може побачити свого Владику.

При вступі до церкви привитав свого Владику Джерзисітский хор під управою п. Алексея Николина, котрий вивязав ся зі своєї задачі досить добре. Не менче треба тут піднести не малі заслуги бувшого Джерзисітского пароха, О. А. Гумецкого, котрий старав ся, щоби можна як найдостойнійше приняти свого Владику, на якого Джерзисітска громада довший час ожидала. О. Гумецкий на доказ вірности, в імени цїлої громади вручив Преосьв. ключі від церкви. Одже як где інде, так і в Джерзи Сіти наш руский обряд, незвичайно симпатична поява Єго Преосьвященьства, коли зачав говорити проповідь та благословити своїх вірників з підвисшеного місця, зробили величезне враженє та можна було читати з кождих очий вираз любови і преданности для свого Владики. Кождий з напруженем слухав слова Божого, котре виливало з уст Владики, та вмить, підбивало серця не тілько своїх вірників, але і не одного зацофанця. По проповіди прикликав Владика церковний новий уряд, як троєгисів, так і комітетових до присяги, щоби заприсягли на вірність церкві і при тій нагоді виголосив гарну проповідь поясняючи цїль церков, комітетових і троєгисів. Належало б тут еще замаркувати та спімнути, про „концерт" який відбув ся заходом шкільної молодїжи в честь Владики, під управою п. А. Николина. Сей концерт майже кождого задоволив, і само му Владицї дуже подобав ся. Найбільше враженє зробили декламациї шкільних дітий, котрі вивязали ся зі своєї задачі знаменито. По скінченім концерті Владика заохотив дітий до дальшої працї і візвав усїх присутних до любови і працї для добра свого народу і вітчини.

Так скінчив ся найгарнійший день Джерзисітских заточенців. —

М.

Заява церковного комітету церкви сьв. Ап. Петра і Павла в Jersey City, N. J.

Позаяк дійшло до нашої відомости, що славний зі свого фаху як цареславний прихвостень, ґаспадін Гладик в своїм „Поступі" число 1 з дня 9 януара 1908 р. виляв всї свої зацофано-хрунївскі мудрощі, полягаючі на клеветах і шкальованю нашого гр. катол. епископа, та оперті на цїлковитій брехнї і злобі, де поміж иньшим також говорить ся, що будьтоби наш епископ виповів місце сьвященникови о. А. Гумецкому, дотеперішному пароховi при церкві сьв. Ап. Петра і Павла в Jersey City, N. J., ми, комітет гр. кат. церкви сьв. Ап. П. і П. почуваємо себе до обовязку заявити згідно з правдою, що ся Гладиківска бабранина є безпідставною видумкою, безличною ложею і брехнею, обчисленою на туманенє несьвідомих річи людий.

Щоб загал Русинів тим лутше порозумів цїлу справу, то треба вияснити, що сей Гладик, який послугує ся такими ложними клеветами, послїдними часами уживав найпідлїйших способів, щоб лиш видерти сю церков нашому народови і продати єю за юдиний гріш Москалям. Се той Гладик, що сітию злоби, підступу і діявольских підшептів обмотав деяких людий зі старого церковного комітету, щоби сї згодили ся на відданє церкви цареславам, а тим способом приспорили пару охлапів з цареславної місії для єго кишенї. І лишень енерґічній і повній самовідречення ся і посьвяти боротьбі о. А. Гумецкого з лутшою частиною парохіян треба завдячити, що замах хрунів не повів ся і справу на корті покінчено в користь гр. кат. громади.

І се поступованє о. А. Гумецкого стало солею в оці Гладикови і єго прихвостням. Усї чесні люди стали єго найзавзятійшими ворогами, чого дальшим дзвеном являють ся підлї напасти в „Поступі". Видячи се, і длятого дїльки о. А. Гумецкий на мітинґу комітету парохіяльного дня 14-ого януара с. р. заявив, що в виду того, що дістає богато безіменних листів з погрозами від своїх ворогів, уважає для добра і так знищеної церкви за найлутше, коли єго місце займе який иньший сьвященник. По довгій дебатї наконець комітет згодив ся і пристав на сю пропозицію о. Гумецкого.

З жалим і болем серця ми, тростіси і комітетові церкви сьв. Ап. П. і П. в Jersey City, N. J. пращаємо о. А. Гумецкого і заявляємо свою щиру вдячність свому найлутшому душпастирови за Єго невсипущі труди і працю для добра нашої гр. кат. церкви, за для чого прийшло ся Вам витерпіти стільки горя від наших ворогів. Пращаємо желаючи, щоб на новій парохії Всевишний рівнож благословив Ваші труди для добра нашого народу і церкви.

Т. Лабовский пр. парохії
К. Кирчів з. пр.
С. Ядловский кас.
С. Мілянович секр.
Гер. Рибеньский комітетов.
Анд. Сандович „
Ів. Падла „
Т. Хвалик „
Л. Павелчак „

Надіслане

Открытое слово до Всеч О Н. Стефановича.

Всечестнѣйшый Отче!

Въ „Свободѣ" Вы вызвали и мене дабимъ доказавъ, же Преосв. Епископъ до 29 го Декабра въ справѣ буллы не запротестовавъ.

Подаю Вамъ отвѣтъ.

19 го Декабра, коли подписавъ емъ заявленіе, не могъ я знати же Преосв. Епископъ до 29 го Декабра зопротестувавъ, понеже въ етихъ порахъ чувалисьме такыя вѣсти, же Преосв. Епископъ не може протестовати, но протестовати выключительно невинность Всеч. Духовенства.

Тоту доктрину твердивъ и. О. Гануля.

Въ моей подписѣ не хотѣв я выставити Пр. Епископа на подозрѣваніе людское, но подписавъ емъ ето заявленіе изъ того твердого и не ошибочного переконанія, же протестованіе только изъ стороны Духовенства безъ Епископа безуспѣшное буде й на компетентныхъ мѣстахъ не буде принято въ уважаніе.

Що Преосв. Епископъ певно запротестовавъ, то первый разъ отъ Васъ чувъ амъ. —

На ваши слова, которыми Вы своихъ братовъ олтарныхъ поровнаете або низше цѣните нежели мордеровъ й называете гидрами, только рефлектую: Le styl c est l'homme.

О. Гавріїлъ Г. Чопей
Священник.

Н 19

Scranton, Pa.

„Crazy poeple" ото слова, які зачув я від кількох побіч мене сидячих поважних Американців, підчас І-го акту „Верховинців" даного на дохід церкви в Scranton, Pa. на дни 20 Січня 1908.

Сказали — відрекли ся заплаченого вступу і вийшли з галї.

Коротенькі тії два слова адресовані були безперечно до тутейшої „Публики", котра вправдї виповнила галю по береги... але хиба тілько по тоє, щоб неприличним захованем ся, за ординарними кринами і свистом приглушити Аматорів і щоб не дозволити докінчити так гарної штуки. —

Були і такії, котрих „американьскі поліцмани" з галї за ковнїр випросили, але на своїм таки „Публика" поставила!!... і представленє не докінчило ся!!

„Славно Тобі Публико"! робім так дальше а певно чужі народи шапки перед нами поздіймають!!"

Що до гри самої, то ролї мужескі посьбаджувані були добре а колиб не пересадне підскакованє і шкробанє ся „Гершка" і більше певности себе у „Стрільця" і кількох „Опришків" то жадних майже закидів не найшлоби ся.

„Антось" грав зі серцем а „Мандатарюш" „albowiem" знаменито. —

Ролї женьскі випали не найлїпше — говорили дуже тихенько, рухи „Парані" не певні а у „Марти" за мало матірного серця і любови для сина „Антося".

Режисерия випала бездоганно. —

Строї були гарні, яким однак не пошкодилаб троха старанній ша „Характеристика".

Один з гостий.

Лікарі вірять в него

По шпиталях і в приватній практиці, в Америці і заграницею, визначні лікарі уживають

Д-ра Ріхтера Котвичного Пейн Експеперу

як средство на Руматизм, Гостець, Невральгію, Болї грудий і членів.

„Я вживав Дра Ріхтера Котвичного Пейн Експеперу в моїй практиці. Совістно могу сказати що сей лік втираний приносить значну полекшу в мусулярним руматизмі, гістци і невральгії.
J. M. Thompson, M. D.
336 Clinton St., Brooklyn, N. Y.

Приготований під наглядом лікаря згідно з острим німецким законом.
У всїх аптиках по 25 і 50 центів.

F. AD. RICHTER & CO.
215 Pearl St., New York.

ДЕ Є

Василь Бугель, якого фотографію подаю повисше. Він є родом з села Полян, повіт Коросно, Галичина, де полишив свою власну жінку. а забрав мою, яка зіставила в краю 3-лїтну дитину втік з нею до Америки. Хто знав, де він тепер пробуває, нехай повідомить о тім:
John Majba
70 Passaic Ave
Bloomfield, N. J.

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

СПРАВИ „СОЮЗА“.

Отець духовний „Союза“:
о. Стефан Макар, Phone 46—12
11 May St., Ansonia, Conn.

Головний Уряд „Р. Н. С.“ на роки 1906—1908.

Предсідатель:
Константин Кирчів,
140 Essex St., Jersey City, NJ.

Місто-предсідатель:
Іван Парилик, Terryville, Conn.

Касієр:
Алексій Шаршонь,
524 Pine & Franklin St., Shamokin, Pa.

Секретар фінансовий:
Семен Ядловский,
Box 76, Jersey City, N. J.

Секретар рекордовий:
Теодозий Лабовский,
Box 76, Jersey City, N. J.

Радні:
Т. Талпаш, Shamokin, Pa.
Лев Монїтт, Lansford, Pa.
Михайло Беля, Holyoke, Mass.
Матій Семенюк, Sayre, Pa.
Андрій Овсак, Tranger, Pa.
Ф. Полишка, Hazleton, Pa.

Контрольна Комісія.
Л. Левицкий, Shenandoah, Pa.
Осип Стеткевич, Shamokin, Pa.
О. Калакука, Jessup, Pa.

Головний організатор:
Семен Ядловский,
Box 76, Jersey City, N. J.

Вступайте до Союза!

„Союз“ — одинока руско народна організація в Америці.

Приймає членів від 1 року до 40 літ житя.

Вступне після літ.

СОЮЗ ПЛАТИТЬ:

В разі смерти члена кляси „А“ (ціле посмертне) $1000.00,
В разі смерти члена кляси „Б“ половину посмертного $500.00,
Посмертне за жінку або мужа члена кляси „А“ 400.00 дол.
Посмертне за жінку або мужа члена кляси „Б“ 200.00 дол.
Посмертне за діти від 15.00 до $300.00,
В разі утрати: а) обох очий ніг або рук $1000.00,
б) одної руки, ноги або ока $500.00.
Для отець родини в шпитали божевільних, Союз платить що року родині $150.00.

Хто хоче вступити до Союза, мусить вписатись також до братства, яке належить до Союза.

Важне

Для П. П. Секретарів Р. Н. Союза

Повідомляю раз на все, що всі гроші належачі до каси Р. Н. Союза, посилає ся так: на money order ах або чеках виписує ся імя Alex Sharshon, Shamokin, Pa. Дальше так виписаний money-order або чек не посилає ся до Голов. Касієра, але враз з наказами до Голов. Секретаря. Головний секретар опісля відсилає їх до Голов. Касієра.

С. Ядловский,
Голов. Секретар.

Читайте!

На підставі ухвали Конвенції „Союза“, кожде братство приналежне до „Союза“, повинно мати отсі книжки:

1) Книжку членів (імонолов).
2) Книжку місячних складок.
3) Книжку касову і протоколову.

На сі книжки повинно кожде братство заслати 5 долярів до каси „Союза“

Посмертні вісти.

Петро Гурєш, член Р. Н. Союза від. 7 Mc Adoo, Pa. помер 19 децембра 1907 р. Небіщик походив з Галичини, села Воловець. п. Горлиці.

Петро Ноґа, член Р. Н. Союза від. 7 Mc Adoo, Pa. помер 8 децембра 1907 р. Небіщик походив з Угорщини, села Свинник, стол. Шарош.

Турковский Михайло, член Р. Н. Союза від. 146 Mc Kees Rocks, Pa. помер 24 децембра 1907 р. Небіщик походив з Галичини. села Вороблик королевский, пов. Коросно.

Вічная память!

Ч. 406 КВІТ 15'00
на пятнайцять долярів, котрі п. Михаїл Дзьобко отримав яко посмертну запомогу по сині Андрею (дитина) з Головної Каси Р. Н. Союза в Америці.
Trenton, N. J. 20 Януара 1908.
Михайло Дзьобко.
Сьвідки:
Іван Гудак.
Іван Матіо.
Від місцев. уряду Р. Н. С в Америці, від. 121.
Стефан Врабель прд.
Іван Паславский скр.

Ч. 419 КВІТ 1000'00
на тисяч дол., котрі п. Ефроска Ґижа отримала яко посмертну запомогу по мужу Димитрі з Головної Каси Р. Н. Союза в Америці.
Monessen, Pa. 11 Януара 1908
Ефроска Ґижа.
Сьвідки:
Димитрий Цуприк.
Данило Федорчак.
Від місцев. уряду Р. Н. С. в Америці, від. 62.
Николай Сивик прд.
Данило Федорчак скр.

Ч. 423 КВІТ 400'00
на чотириста дол., котрі п. Дмитро Кавулич отримав яко посмертну запомогу по жені Парасці з Головної Каси Р. Н. Союза в Америці.
Elmira, N. Y. 13 Януара 1908.
Дмитро Кавулич
Сьвідки:
Василь Федчак.
Василь Цап.
Від місцев. уряду Р. Н. С. в Америці, від. 8.
Кость Товхан прд.
Іван Тарбай скр.

Ч. 425 КВІТ 400'00
на чотириста дол., котрі п. Яків Корнат отримав яко посмертну запомогу по жені Катерині з Головної Каси Р. Н. Союза в Америці.
New York, N. Y. 11 Ян. 1908.
Я. Корнат.
Сьвідки:
А. Шереметa.
Я. Лошків.
Від місцевого Уряду Р. Н. С. в Америці.
Я. Корнат прд.
К. Наконечний скр.

Ч. 432 КВІТ 170'00
на стосімдесять дол., котрі п. І. Кріпфалуші отримав яко похоронні кошта по Івані Кріпфалуші з Головної Каси Р. Н. Союза в Америці.
West Brownsville, Pa. 22 Ян. 1908.
І. Кріпфалуші.
Сьвідки:
Іван Кріпфалуші.
Даноша Юна.
Від місцевого Уряду Р. Н. С. в Америці від. 6.
М. Бенеґа прд.
Іван Петріско скр.

Рух в відділах Р. Н. Союза.

NEW YORK N. Y., тов. „Запор. Січ“, від. 117. подає до прилюдної відомости, що в місяцю січню і лютім буде приймати ся нових членів без вступного. Мітинги тов. відбувають ся кождої другої суботи по першім під ч. 46 Ave. A., New York, N. Y.

А. Цурковский секр.

Перт Амбой, Н. Дж. Тов. „Запорожска Січ“ відділ 155 повідомляє всіх своїх членів, що річний мітинґ відбуде ся дня 15 февр. с. р. о год. 7 ій вечером в рускій гали, 112 Charley Str. Perth Amboy, N. J. Буде вибирати ся нових урядників і хто не заплатить всіх своїх залеглостий, буде виключений з Тов. і Р. Н. С. Котрий член не явить ся на мітинґ, заплатить 50 цит. кари а урядник 100 дол.

За уряд:
С. Вархол прдс.
К. Пелешак скр.
П. Кріль кас.

Пітсбурґ, Па. бр. св. О. Николая, від. 53 повідомляє членів, що на 9-го февруара мають ся явити без условно всі на мітинґу. Будеть ся залагоджувати важні справи. Хто не явить ся, буде караний 50 цит. а в уряду 100 дол.

Н. Войтович пр.
П. Пашуляк скр.
М. Дмитров кас.

BEAVERDALE, PA. бр. св. Мих. від. 126 повідомляє, що на річнім мітинґу вибрано слідуючий уряд: М. Сентелік прдс., М. Сливка скр., Ґ. Буковиньский кас, В. Буша запис., Б. Кучала з. пр., Дух Ст. дверник, А. Бірош застави, В. Гавґаш після., М. Ґемба доз. хор. Мітинґи кожду трету неділю місяця. Адр.: Mike Slifka, Box 1091, Beaverdale, Pa.

М. Сливка скр.

SCRANTON, PA. бр. Псьв. Діви Марії від. 123 повідомляє, що до уряду брацтва вибрано: П. Кірелюк пр., Гр. Мрикало кас., Й. Запоточний скр. Мітинґи в кожду другу неділю по першім в Lukan гали на Pine Brook. Адр.: J Zapotoczny, 624 Philo Str., Scranton, Pa.

Й. Запоточний.

HERKIMER, N. Y. бр. св. П. і П. від. 159 подає до відомости, що на річнім мітинґу вибрано слідуючий уряд: М. Бурчицкий пр., В. Турчак кас, В. Загробельний скр. Мітинґи другої неділі по першім в гали Петра Радзевского ч. 459, cor. King Str. Адр.: W. Zahrebelny 226 Stimson Str. Herkimer, N.Y.

В. Загребельний.

CLEVELAND, O. бр. св. П. і П. від 102 подає до відомости, що на річнім мітинґу вибрано новий уряд; О. С. Брунарский пр., М. Чеґін кас., А. Качала скр. Адр. A. Kaczala 2213 W. 5th N. W. Cleveland, O.

А. Качала.

POWHATAN, W. Va. бр. Рожд. Пр. Бог. від. 49 подає до відомости, що на річнім мітинґу вибрано слідуючий уряд: І. Гудак пр., П. Сокерак кас., Й. Дедецкий скр. Мітинґи кождої 2-ої неділі під айришским костелом Адр. брацтва: Joseph Dedecki Box 3, Algama, W. Va.

Й. Дедецкий.

MIKISPORT, PA. тов. Січ від 132 подає до відомости, що на річнім мітинґу вибрано слідуючий уряд: Т. Касків пр., Д. Хоцінський кас, А. Пастернак скр. Міт. в другу неділю по 15-ім.

А. Пастернак скр.

McKEESPORT, PA. бр. св. Ів. Хрест. від. 48 подає до відомости, що на річнім мітинґу вибрано слідуючий уряд: Н. Дзяма пр., Гн. Гніздар кас., А. Галасіньский скр. Мітинґи в трету неділю по 15 ім. Адр. Adam Halasinsky 1013 Solbert str. McKeesport Pa.

А. Галасіньский.

SAYRE, PA. бр. Благовіщеня Пр. Богородиці від. 107 подає до відомости всім членам, що річний мітинґ відбуде ся 16 лютого с. р. в ній самій гали, що все, на котрім то мітинґ має кождий член прийти і свої довги що до брацтва вирівнати; також буде ся вибирати новий уряд. Неявивший ся член платить 100 дол. кари.

M. Semeniuk
Box 282
Sayre, Pa.

НЮ КЕНСИНҐТОН, ПА Бр св. Володимира від. 158 подає до відомости, що на річнім мітинґу вибрано слідуючий уряд на 1908 рік: Василь Січ прд., Василь Кузьмиха касієр, Петро Кузьмиха секр., Ф. Жаліньский заст. пр., Андрей Фісь заст. кас., Станіслав Чимерда заст. секр. Опікуни хорах: М. Пшипик, В. Калиновский. Контрольна комісия: Антін Филипчак і П. Хруник. Дверник: В. Кузьмиха II., С. Навроцкий, Хорунжий Юрко Мишталь. Мітинґи відбувають ся в другу неділю по першім кождого місяця. Адр. Peter Kusmicha 1252 — 4th Ave New Kensington, Pa.

Петро Кузьмиха секр.

LORAIN, O. бр. св. Андрея від 128 повідомляє, що на річнім мітинґу вибрано слідуючий уряд: А. Русенко пр., А. Унисько з. пр., М. Ґалянка скр., Т. Тузіньский записник, І. Шурґот кас., І. Возняк і Б. Фурдин контрольори, В. Куця і В. Возняк дозорці хорих, Й. Сапурак дверник. Мітинґи в 1-шу неділю по 15-ім в гали на Савт Бродвей. Адр. M. Galanka, Box 125, Lorain, O.

М. Ґалянка.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

як пошукованя знакомих, оголошеня балів, представлень, сходин і т. п. друкуємо в "Свободі" по ціні одного цента від слова за оден раз. Гроші треба присилати наперед.

АМАТОРСКЕ ПРЕДСТАВЛЕНЕ

штука в 3-ох актах
„ПАН ПИСАР“

відбуде ся заходом бр. св. о. Николая в Перт Амбой, Н. Дж. дня 24-ого февр. 1908 р. в гали „Pulaski Park“ 730 State Str.

Ціни місць по 50, 35 і 25 цит.

На се представлене усіх чесних людий запрашає 4—8
Комітет.

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

устроює
РУСКЕ ТОВ. ТИСЬМЕНИЦЯ
від. 144.
в суботу дня 1-го Февруара 1908 в Progress Assembly Room. 28-30 Ave: A. в Ню Йорку, між 2-3 улицею.

Початок точно о год. 8 вечер. Межи год. 11-12 в ночи відбуде ся представлене в 1 акті

„ЛИХИЙ ДЕНЬ“.

Вступ від соби 25 цит.

Музика п. Н. Гуменюка. Запрашає ся всіх Русинів і Русинок з Ню Йорку як також і околиці. За добру забаву ручить
3-5 Комітет.

ПЕРШИЙ ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

устроює Бр. св. О. Николая в Вилкесбери, Па. дня 15 ого февр. 1908 в Ґінґир гол 537 N. Main Str. Wilkes Barre, Pa.

Початок точно о год 2-ій по пол. Вступ для мущин по 25 цит., для женщин безплатно.

Весь дохід призначений на нову церков П. Д. Марії

Запрашає усіх Русинів і Русинок Комітет. 4—

2-ИЙ ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

устроює братство св. Володимира, відділ 65 Р. Н. Союза в Елизабет, Н. Дж., котрий відбуде ся 12 февр. 1908 р. в гали Сінґера. (Singer Hall) Початок о год. 7-ій вечер. Вступ від особи 25 цит. Першорядна музика. Запрашає ся всіх Русинів і Русинок з міста Елизабет як також і околиці.

За добру забаву ручить
4-5 Комітет.

ЩОБИ КОЖДИЙ РУСИН

міг собі заордерувати і читати міх поучаючий „Американьско Руский Календар“ з богато образами і з типіком, полишивші ся примірники висилаю оплатно кождому за 30 цит., а троха знищені, однак цілком нові примірники по 25 цит., так само і нові календарі без типіка по 25 цит., при чім і посилку сам оплачую. Можна дістати і мій старославяньский церковний словар, гарно оправлений за 150 дол. без пересилки; се є велика книга і до зрозуміня єв. Письма кождому потрібна.

Моя адреса: 4—5
Rev. Emil A. Kubek
Mahanoy City, Pa.

З КЕНОНСБУРҐ, ПА.

Парохія св. Арх. Михаїла устроює великий мітинґ 7 февр. в пятницю. Початок о год. 7-ій вечер, в домі Михайла Віняр в справі будови церкви. На той мітинґ запрошено Впр. о. Кульчицкого з Кернеґі, Па. так само запрошуєсь всіх Русинів як з Кенонсбурґ так і з околиці.

Мих. Малиняк, прд.
4-5 Мих. Берда, касир.

ДЕ Є

Григорий Худниця, 17, літ, який дня 15-ого септ. 1907 полишив родичів. Хтоб о нім знав або він сам, нехай доносе письмо о тім на адресу:

Yustina Chudinycia 4—5
St. Clair, Pa. Schuylkill Co.

ДЕ Є

Мария Фесьо, 16-літна дівчина з Райского, повіт Ліско. Прибула 18 марта 1907 до Касельґарди враз з Каською Симотовою з того самого села і ніхто не знає де ся поділа. Шукає за нею єї отець зі старого краю. Хтоб о ній знав нехай пише на подану низше адресу а дістане добру надгороду:

Ruska Knyharnia
Box 128, Scranton, Pa.

ПОШУКУЄ ПОСАДИ

півець церковний з красним теноровим голосом, знає вести хоральний сьпів, грає на орґанах і фіс-гармонії. Адр.

Konst. Zaliszczuk
Kates, Mich 12 Camp. 4-4

— Моїм товаришам і знакомим подаю до відома, що моя теперішна адреса ручить:

G. Pidsadoczny,
3-5 Box 424, Ansonia, Conn.

ІСТОРИЯ НАШИЙНИКА

Як доносять з Черновець удало ся тамошній поліциї арештувати злодіїв, дуже елеґантного пана і паню, котрі дня 17 с. м. украли в Берліні в дуже хитрий спосіб дорогоцінну перлову колью вартости 25.000 марок. До склепу ювілера Людв. Вернера при ул. Фридриха прийшла якась елеґантно убрана і дуже напер фумована дама і зажадала, щоби їй показали колью, яка знаходить ся у вікні на виставі. Колья була вроблена з 61 перел. що важать 80 24 каратів, а замочок колії був висаджений одним більшим 42 каратовим і двома меншими 8 каратовими. Дама говорила лиш слабо по німецьки, оглянула подану їй колью, веліла показати собі иншу, оглянула й тоту і остаточно вийшла зі склепу, не купивши нічого. Небавком за тою дамою вийшов зі склепу якийсь елеґантно убраний молодий мужчина, не купивши також нічого. Склеповий службі впало тепер в очи що одна із колій пахла дуже сильно такою перфумою, якою наперфумована була згадана дама. Купець придивив ся тоді близше перлам і пізнав, що то перли штучні, майже без вартости і на їх очивидно злодійка підміняла за правдиві, та зараз дав знати на поліцию. Тимчасом за злодіями й слід пропав. Доходженя берлинської поліциї показали, що елеґантна пара ділала очивидно спільно і старала ся того самого дня, але надармо, вкрасти деякі дорогоцінности. Явили ся були в склепах ювилерів Годета і Раймана але що їм там дивили ся добре на пальці, то вони вийшли остаточно, сказавши, що кольії, які оглядали, за дешеві для них, вони хотять дорожших. Дальше еконстатовано, що злодійска пара купила у ювілера Конде подібнісеньку колью, але з фальшивих перел за 24 мар. і підміняла її у ювілера Вернера за правдиву. Коли елеґантний пан оглядав золотий годинник, пані сиділа на кріслі і мабуть тоді підміняла колью. Дальше еконстатовано, що злодійска пара мешкала під іменем Люпаск від 13 до 15 с. м. в готелі „Берлін“ яко чоловік і жінка а що не уміли по німецьки, то взяли собі [illegible] котрий водив [illegible] а котрого в де[illegible] відправили. З тої [illegible] який слід по них в [illegible] загинув, аж по тижневи виринув к Чернівцях. В неділю, дня 22 с. м. заїхала до тамошного „Центрального“ готелю молода пара, а в понеділок обійшла всі богатші ювілерські склепи, хотячи продати дорогий нашийник в перел. Поведене чужинців, що говорили лиш слабо по німецьки, викликало підозріне і один з ювілерів повідомив про них поліцию. На поліциї очевидно знали про крадіж нашийника в Берліні, тому підозріну пару зараз арештовано, а рівночасно віднесли ся телеґрафічно до берлінської поліциї, домагаючись опису виновників крадежі. Відповідь оправдала підозріне цілковито. Арештована женщина, в котрій пізнали шансонетку Аннету Міґалеску, заперечила з обуренем закидувану їй крадіж, мовлячи, що кілька перел, які хотіла продати, одержала в дарунку. І справді ревізия, особиста і домова, не викрила нічого. Заходило підозріне, що злодійка мусіла перли проковнути і справді, коли заалікувано їй відповідне средство, видала зі себе 58 перел, виломлених очевидно з украденого нашийника. Арештований приятель злодійки, зовесь Александ. Люпеску. Обоє говорять по румунськи та фрацуськи і вибирали ся до Румунії.

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

Адресар Братств Р. Н. Союза.

Єсли хто найде похибку в адресарі свого братства, нехай сейчас повідомить про се редакцію.

Від. 1. Братство сьв. Андрея в Шамокін, Па. Семан Хорощак секретар, 605 N. Shamokin St., Shamokin, Pa.

Від. 2. Бр. сьв. Димитрія в Мт. Кармель, Па. Д. Коропчак, пред., В. Карлик, кас., І. Ворґач, секр. Мітинґи по 15-тім Адр. І. Worhacz, 422 N. Maple Str. Mt. Carmel, Pa.

Від. 3. Бр. сьв. І. Хр. в Олифант, Па. Ю. Хиляк, предс., Т. Хома, кас., О. Ковтко, секр. Адр. O. Kowtko, Olyphant, Pa.

Від. 4. Р. Н. С. в Джерзи Сити, Н. Дж. М. Пупчик, пред., Ів. Костик, кас., Г. Підлипчак, секр. Мітинґи по 10-ім в неділю в гали Голода, 38 Greene Str. Адр. H. Pidlypczak, 134 Morris Str.

Від. 5. Братство сьв. Петра і Павла в Мт. Кармель, Па. А. Ґараґан прд., І Жатко сир., П. Вальчко кас. Мітинґи відбувають ся в кожду неділю по 15-ім. Адреса братства: John Jatko, 123 Walnut St., Mount Carmel, Pa.

Від. 6. Бр. Ап. П. і П. в Бравнсвіл, Па. М. Бенча, предс., Ф. Схойра, кас., І. Петришко, секр. Мітинґи в четверту неділю місяця. Адр: J. Petryszko, Box 118, West Brownsville, Pa.

Від. 7. Пок. Пресв. Богор. в Мекаду, Па. А. Капітула, предс., А. Янкевич, кас., Ст. Поступак, секр. Міт. в 2-гу неділю по 1-шім. Адр: Stephen Postupak, Box 68, McAdoo, Pa.

Від. 8. Братство сьв. Арх. Михаїла в Елмайра Гайтс, Н. Й. Мовчан Кузма, предсідатель, Вас. Федьчик, кас., Ів. Тарбай, секр. Мітинґи відбувають ся що місяця все першої неділі по 20-ім о 1-ій годині по полудни в гали під церквою. Адреса: John Tarbay, Box 75, Elmira Heights, N. Y.

Від. 9 Бр. Пр. Богор. в Ст. Клейр Па. Гіл. Телеп прдс., Ст. Попович кас., К. Феценко секр. Адр.: K. Fecenko, Box 290, St. Clair, Pa.

Від. 10. Бр. сьв. Ап. Петра і Павла в Апсонії, Конн. К. Горбаль предс., Я. Поливка секр. [illegible] бувають ся в послідну неділю в місяци. Адр.: Jacob Polywka, 7 Meadow Str., Ansonia, Conn.

Від. 11. Бр. сьв. Ів. Хр. в Ватербері, Конн. І. Констанкевич, предс., М. Дутканич кас., М. Стась секр. Міт в 2-гу неділю по 1-ім. Адр.: M. Stas, 63 Bishop Str. Waterbury, Conn.

Від. 12. Бр. сьв. Андрея в Йонкерс, Н. Й. Н. Дурняк, предс., С. Радко, кас., о. Д. Добротвор, секр. Мітинґи що 3-тої неділі. Адр.: Rev. D. Dobrotwor, 25 Chestnut St., Yonkers, N. Y.

Від. 13. Бр. О. Николая в Трой, Н. Й. П. Рончковский предсідатель, П. Павликовский касієр, Ф. Телеп, секретар. Адр: Filip Telep 2429 3-rd Ave. Watervliet, N. Y. Міт. в 3 неділю місяця.

Від. 14. Бр. сьв. Арх. Михаїла в Ст. Луіс, Мо. Ст. Шубак предс., Олександер Валевский кас., Гриць Копча, секр. Адреса: Gregory Kopcha, 173 St. George St., St. Louis, Mo.

Від. 15. Бр. сьв. І. хр. в Бофало, Н. Й. І. Лещишин предс., М. Федак кас., Ст. Воробель секр. Міт. по 9-тім в неділю. Адр.: St. Worobel, 22 Churchill Str., N. Y.

Від. 16. Бр. Пр. Бог. в Ленсфорд, Па. І. Поляньский, предс., С. Скарлош, кас., Л. Моніта, секр. Адр.: Leo Monita, Box 65 Coal Dale, Pa.

Від. 17. Бр. Пр. Бог. в Вест Павлет, Вт. В. Плішка, предс., Г. Смерідко, кас., М. Куленич, секр. Мітинґи що третої неділі. Адр.: M. Kylenycz, Box 87, West Pawlet, Vt.

Від. 18. Братство сьв. Івана Хрестителя в Сімор, Конн. Семан Вісльоцкий, предс., Ал. Смій, кас, С. Вислоцкий скр. Мітинґи відбувають ся в послідну суботу кождого місяця о 7½ год. вечером. Адрес: St. Wyslockyj, Box 417, Seymour, Conn.

Від. 19. Бр. сьв. Вас. Вел. в Прайсбурґ, Па. Ю. Фалат, предс., С. Турок, кас., С. Сисак, секр. Мітинґи першої неділі по 15-тім в рускій школі. Адр.: S. Sysak, Box 1356 Olyphant, Pa.

Від. 20. Бр. Петра і Павла в Джесеп, Па. І. Сенко, секр., Адр.: I. Senko, Jessup, Pa.

Від. 21. Бр. сьв. Метд. в Мевфілд, Па. Петро Сабат, предс., Адр.: P. Sabat, Box 65. Мітинґи кождої 3-тої неділі по 1-шім в парафіяльній гали.

Від. 22. Бр. сьв. Николая в Менаан, Па. М. Турко предс., І. Іванчін секр., Ілько Ракс кас. Міт. 3-тої неділі в місяцю. Ад.: L. Iwanchin, Box 2, Sunny Side Pa.

Від. 23. Бр. Арх. Мих. в Гомстед, Па. П. Феш, предс., М. Козак кас., І. Іван секр. Адр.: J. Iwan, 534 4rd Ave., Homestead, Pa. Міт. в послідну неділю місяца.

Від. 24. Бр. сьв. Йосифа, в Шамокін, Па. С. Краніцак, предс., П. Беднарчик, кас., К. Заяць секр. 308 Coal St., Shamokn, Pa. Міт. в словеньскій гали.

Від. 25. Братство сьв. Івана Хрестителя в Травґер, Па. А. Семаницкий, предс., Я. Ющак, касієр, М. Ющак, секр., Мітинґи відбувають ся в другу неділю по першім. Адреса братства: M. Juszczak, Box 251, Southwest, Pa. Westmoreland Co.

Від. 26. Бр. сьв. Благо. Пр. Бог. в Бел Вернон, Па. Г. Фрицкий предс., М. Ядловский кас., Т. Фрицкий секр. Міт. в неділю по 15-тім. Адр.: T. Frycki, Box 216, Pricedale, Pa.

Від. 27. Братство сьв. Петра і Павла в Ґлен Лайн, Па. Мих. Фуджак, предс., М. Москва, касієр, Алекс. Фринцко, секретар. Мітинґи відбувають ся кождого місяця 16-го о год. 7-ій вечером в школі під церквою. Адрес: A. Fryncko, Box 141, Glen Lyon, Pa.

Від. 28. Бр. сьв. Ілії Пр. Я. Яцила, предс., І. Стець, кас., І. Пустельник, секр. Міт. 2-гої неділі по 1-шім. Адр.: John Pustelnik, Box 4, Mahanoy Plane, Pa.

Від. 29. Пр. сьв. Спаса в Рон, Па Т. Галик прдс., В. Блишак кас., Гр. Озоґа скр. Мітинґи в кожду четверту неділю в місяци в Волковій Гали. Апр.: Andro Grodzio, Rhone, Pa.

Від. 30. Бр. сьв. Ап. Андрея в Бреслав, Па. І. Гмитрик, пред., А. Скробала, кас., П. Леньо, секр. Міт. кождої 2-гої неділі по 1-шім. Адр.: Panko Lenio, 481 Plymouth Str., Breslau, Pa.

Від. 31. Бр. сьв. Мих. в Еліанор, Па. М. Такач прдс., І. Попівчак, кас., О. Бобалик, секр., Міт. кождої 2-гої неділі по 1-шім. Адр.: I. Popivchak, Box 167. Eleanor, Pa.

Від. 32. Бр. сьв. П. і П. в Травґер, Па. Ф. Маєрнік прдс., П. Еленарский кас., М. Молесан скр. Міт кождої послідної неділі в місяцю. Адр.: M. Molesan, Box 135 Trauger, Pa.

Від. 33. Братство Успенія Пр. Богородиці в Нортгемптон, Па. Гаврило Онущак, предс., Мих. Чепеляк, кас., Тарас Кокоцкий, секр. Мітинґи кожду четверту неділю місяця. Адр.: T. Kokockyj, Box 97, Northampton, Pa.

Від. 34. М. Р. Н. С. Ст. Ставіскі, секр. Адр.: St. Stawisky, Box 156, Rendham, Pa.

Від. 35. Братство трьох Сьвятителів в Витні, Па. Іван Сопчишак, предс., Спирідон Горощак, кас., Петро Квочка, секр. Мітинґи відбувають ся кождого місяця все в неділю по 15-ім. Адрес: Peter Kwoczka, Box 84, Whitney, Pa.

Від. 36. Бр. сьв. Ів. Хр. в Скатдейл, Па. Ш. Гула, предс., Н. Зарило кас., Ст. Коваль секр. Міт. кождої неділі по 15-тім в гали П. Куленича, Адр.: St. Kowal, Scottdale, Pa.

Від. 37. Бр. сьв. О. Ник. в Чішголм, Мінн. П. Курочка, пред., О. Кур, кас., І. Лазоришак, секр. Міт. кождої неділі по 10-тім. Адр.: L. Lazoryshak, Box 188, Chisholm, Minn.

Від. 38. Братство сьв. О. Николая в Оборн, Н. Й. М. Поляньский предс., В. Бозарник кас., Т. Ротко, секртар. Мітинґи відбувають ся кождої третої неділі по першім в салі під рускою церквою при Washington St. Адрес братства: T. Rotko, 29 Cross Str., Auburn, N. Y

Від. 39. Братство сьв. Петра і Павла в Сиракюз, Н. Й. М. Панько прдс., Г. Гнатко кас., Ф. Кудлик скр. Мітинґи відбувають ся в першу неділю місяця. Адр.: Fil. Kudlik 121 Matty Ave. Syracuse, N. Y.

Від. 40. Братство сьв. Ілії прор. в Скрентон, Па. Іван Лезіньский прдс., Ів. Зубаль кас., Яцко Люлик секретар. Мітинґи відбувають ся кождої четвертої неділі в церковній гали сьв. Івана Хрестителя. Адр.: Jacko Lulik 313 First Str. Scranton, Pa.

Від. 41. Бр. сьв. Арх. Мих. в Вестморіленд Ситі, Па. С. Площот предс., Гр. Сахайда кас., Т. Глива, секр. Міт. в 1-шу неділю по 12-тім. Адр.: Theo. Hlywa, Box 265, Manor, Pa.

Від. 42. Братство сьв. О. Николая в Пасейк, Н. Дж. Конст. Петрик, кас., Ант. Кузмич, предс., Алекс. Хованець, секр. Мітинґи відбувають ся що другої неділі по першім. Адр.: A. Chowanec. 8 Arthur Str. Clifton, N. J.

Від. 43. Бр. сьв. Вас. в Сімпсон, Па. Я. Гавран, предс., Г. Марчик, кас., Н. Бочньович, секр. Міт. по 15-тім. Адр.: N. Boczniowycz, Simpson, Pa. (Lack. Co.)

Від. 44. Бр. Пр. Богор. А. Троян, предс., А. Адам, кас., М. Ладика, секр. Мітинґи в неділю по 15-тім під церквою. Адр. M. W. Ladyka, 332 S. Locust, St., Mt. Carmel, Pa.

Від. 45. Товариство "Любов" в Філядельфії, Па. Ів. Кречковский предсід., С. Демків касієр, Ол. Ткачук секретар. Мітинґи відбувають ся в третю неділю в місяци, в церковній гали на 9-тій і Noble Str. Адреса: J. Kreczkowskyj, 2203 Race Str.

Від. 46. Братство сьв. Петра і Павла в Плимавт, Па. А. Сорока предс., Ст. Гриняк секр., І. Штефко кас. Адр.: St. Hryniak, 544 W. Main St., Plymouth, Pa.

Від. 47. Братство сьв. Петра і Павла в Ембридж, Па. П. Середницкий, предс., Ф. Яромей, кас., І. Михалик, секр. Мітинґи відбувають ся в другу неділю по першім. Адреса братства: John Mychalik, Box 274, Ambridge, Pa.

Від. 48. Бр. сьв. Ів. Хр. в Микіспорт, Па. Н. Дзяма предс. Гнат. Гвіздар кас. Галасінский секретар. Мітинґи відбувають ся трету неділю по першім в церковній гали. Адрес: Adam Halasinsky, 1013 Solbet Str. McKeesport. Pa.

Від. 49. Бр. Рожд. Пр. Бог. в Павгетин, В.Ва. І. Гудак, пред. П. Секечак кас., Й Дедецкий секр. Міт. кождої 2-гої неділі під айриским костелом. Адр.: Joseph Dedecki, Box 3 Algama W. Va.

Від. 50. Бр. сьв. Ів. Хр. в Дісодж, Мо. Т. Ревак, предс., І. [illegible] Адр.: Theo. Micik, Box 25, Desloge, Mo,

Від. 51. Братство сьв. Михаїла в Yatesboro, Pa. В. Рейман предс., Ол. Бодак кас., В. Ґурнік секр. Мітенґи в другу неділю по першім. Адр.: W. Gornik, Box144. Yatesboro, Pa.

Від. 52. Бр. сьв. Ів. Хр. в Голійок, Мас., Ів. Фешко предсід., Дж. Ундрик кас., Ів. Сташко секр. Мітинґи відбувають ся кождої третої неділі в місяци в Hiberniah Hall на розі Front a John Str., Адрес: St. John the Baptist Society, 13 South St., Holyoke, Mass.

Від. 53. Братство сьв. О. Николая в Пітсбурґ. Па. М. Войтович прдс., М. Дмитрів кас., П. Патуляк секр. Мітинґи відбувають ся в другу неділю по першім в рускій гали при улиці 7-ій. Адреса братства: Peter Patulak, 715 Cabot Way, S. S. Pittsburg, Pa.

Від. 54. Бр. сьв. Арх. Мих. в Теревія, Конн. І. Пархлик, пред., М. Бобик, кас., Ю. [illegible], секр. Міт. що другої неділі місяця. Адр.: Geo. Siebon, Box 495, Terryville, Conn.

Від. 55. Братство сьв. Петра і Павла в Карнеґі, Па., М. Семочко, прдс., Андр. Скабик скр., Ів. Адама кас. Мітинґи відбувають ся в першу неділю по першім.

Від. 56. Бр. Пр. Бог. в Алеппо Па. Іван Вархоляк предс., П. Каршевич секр., П. Вархоляк кас. Мітинґи кождої другої неділі по 1-ім. Адр: P. Karshewich, 109 Orchard Str., McKees Rocks, Pa.

Від. 57. Бр. сьв. П. і П. в Ютус, Н. Й. Е. Михаляк предс., М. Майхрич кас., Лука Ядлоп секр. Міт. в гали Д. Мерени в 2-гу неділю по 1-шім. Адр.: 9 Saratoga Str. Cohoes, N. Y.

Від. 58. Бр. сьв. Волод. в Рейм, Па. В. Русин прд., В. Цап кас., Й. Ялечко секр. Мітинґи в кожду 2-гу неділю по першім. Адр. Box 156, Ramey, Pa.

Від. 59. Бр. сьв. Ів. Хр. в Leisering, Pa. Й. Бандрівчак прд. А. Овад, кас., І. Фариняк, секр. Міт. в першу неділю по 15-тім. Адр.: J. Faryniak, Box 21 Juniataville, Pa.

Дорогі Брати Родимці!

Один одинокий в Америці Русин академик на лікарскім факультеті не може докінчити своїх студій хоть бракує єму лише по одлішного іспиту, а то з причини браку средств матеріяльних. Сирота не маючи з відки роздобути гроша на оплату за науку ($100.) і на прожиток хоче перервати студії. В імени людскости і народної солідарности просимо Дорогих Братів краян о поміч для чоловіка давшого вже докази свого щирого руського серця і патріотизму. Пожичте, а він відплатить ся колись не вдовзі. Складки прошу слати, на адресу:

R. Publishing & Exchange Co.
184 Hudson Str. New York, N. Y.

Олекса Пристай,
парох McAdoo, Pa.
Дм. Капітула, куратор.

РУССКАЯ ПРОГРЕССИВНАЯ ГАЗЕТА

„РУССКІЙ ГОЛОС“

В АМЕРИКѢ.

ВЫХОДИТ ПО ПЯТНИЦАМ

Особенное вниманіе посвящено освободительному движенію в Россіи и ознакомленію русских с Соединенными Штатами.

Подписная цѣна:

На год..... 2 доллара
„ 6 мѣсяц. ..... 1 доллар
На сроки меньше 6 мѣсяцев—по 20 с. в мѣсяц.

Плата за объявленія:

Для банков и крупных фирм:
Одна строчка петита .....10 с.
Для частных объявленій ..... 5 с.
Для ищущих работу .... 3 с.

ПОДПИСКА И ОБЪЯВЛЕНІЯ ПРИНИМАЮТСЯ ВКОНТОРѢ "RUSSKY GOLOS
56 Third Avenue, New York City.

Телефон, 2826 Stuyvesan.

З новим 1908 роком в Київі заходом Українського видавництва „РАНОК“ друковати ся буде новий збірник

„Українська Муза“

Поетична антольоґія під редакцією Олекси Коваленка в 12 випусках; виходитиме 1 число кождого місяця починаючи з 1 січня (января). В антольоґію увійдуть твори всїх українських поетів. В кождім випуску будуть твори 10 поетів (більше, як по 100 поезій) нових і вже друкованих раньше, з портретами і біоґрафіями поетів, заставками і вінетками. Збірник буде великого формату і матиме до 1.200 ст. Ціна кождого окремого випуску 25 коп., з пересилкою 30 коп.; а по передплаті 2 рублї за всї 12 випусків, з пересилкою 2 р. 50 к. Можна на виплат: 1 руб. зараз, 1 руб. 1 марта і 50 коп. 1 липня (юлія). Гроші посилать: Київ, Іванівска улиця ч. 75 Олексї Коваленкові.

ПОЗІР! ПОЗІР!

Звертаємо увагу усїх Вп. Родимців що одиноким управненим до пересилки гроший на стейт Коннектікот є

ГАВРИЇЛ ДЗЯДИК,
130 Main Str., Derby, Conn.

який з нотарем публичним і має кавцію в стейті в сумі 10.000 долярів.

У всякій справі удавайте ся лиш до него. Він виробляє повновласти, контракти купна і продажи і т. д. Полагоджує справи військові як увільнення від асентерунку, контролї, вправ і т. п. Продає шифкарти на всї лінії корабельні. Міняє і пересилає гроші до всїх країв. Провадить робітничє бюро у якім може дістати всїлякі роботи.

Тому, Родимці, проч з чужими а удавайте ся лиш до:

GABRIEL DZIADYK,
130 Main Str., Derby, Conn.

ПЕРШИЙ НАРОДНИЙ БАНК
в Шенандорі, Па.

Капітал	$100.000.00
Надвишка	150.000.00
Нерозділені зиски	22.437.34
Депозити около	1.000.000.00

Банк сей має найбільшу надвишку зі всїх банків в Шенандорі.
Уряд Злучених Держав переховує в нїм свої гроші.
Банк отворений від 9 рано до 3-ої пополудни.
Приймає вклади від доляра почавши.
Хто хоче, аби єго гроші приносили процент, нехай їх вложить до Першого Народного Банку в Шенандоа, Па.

UNION
Ticket Agency
ПРОДАЖА ШИФКАРТ
203. Lackavana Ave.
SCRANTON, PA.

Найлїпше місце, де можна купити шіф карту до старого краю, як також пересилати гроші до Галичини, Угорщини, Росії і других країв по такій цїні.

Дасмо також позички на морґіч. 42

THE DERBY
SAVING'S BANK
DERBY, CONN.
Інкорпорований 1846.

Депозитів $4,152,296 61
Надвишка $457,379.00

Має 9153 депозитів.

Впозичає малі підручні банки своїм депозиторам.

Депозити вложені на або перед 10-им кождого місяця приносять процент як за повний місяць.

Позички уділені на Real Estate колектує в долини. 37—10

Frank Posluszny
Готельник

Найлїпші тутешні і імпортовані напитки.

Пиво довозить до дому, не треба носити на плечах.

Телефони:
Bell 39—J Hemlock
P. & A. 41 South

1109 Carson St.
PITTSBURG, PA.

5.75 J. M. 17 Каратовий Колїйовий зиґарок

Наші, з 25-лїтною ґваранцією золочені верхи годинника суть найлїпші і найкрасші, коли небудь продавані за сю цїну. Верх красно вироблений золочений осередок. Ґваранція на 20 лїт. Для жінок і мущин відмінні розміри. Годинки ті рад уживані через усїх працюючих при желїзницях. Щоби доказати наше довіре в годинках і в вашім осуді висилаємо годинки на яку небудь адресу на С. О. D. за 5.75 доп. і за оплаченем експресу, а також позваляємо екзаміновати єго. Єсли окажесь недобрий, неплатїть одного цента. Даємо даром до кождої годинки золочений ланцушок. Одна годинка даром, єсли купуєте шість.

R. A. Freter & Co., -14
52 Dearbon St., Chicago, Ill.

Єго власноручним письмом.

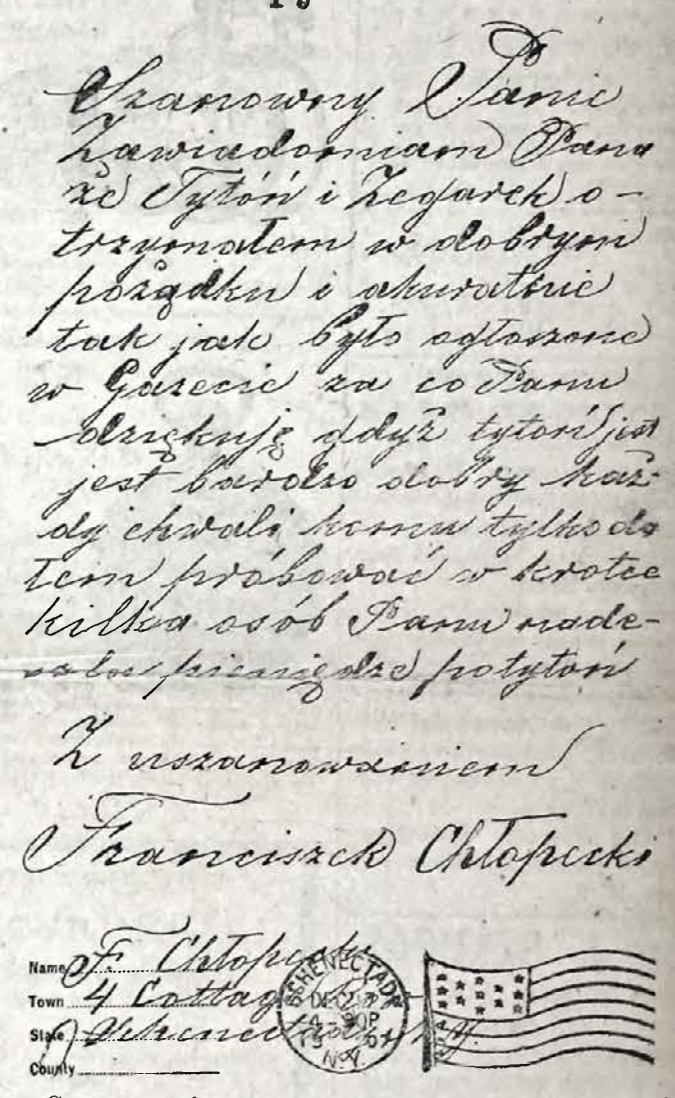

Се єсть тілько оден з соток других листів, котрі одержуємо від наших задоволених костумерів.

Лист сей оголошуємо щоби переконати Вас, що люде суть дуже задоволені нашим тютюном, нашими коштовними преміями і нашим трактованєм їх. Єсли бони не були задоволені они не писали би нам такі листи.

Той золотий зиґарок даром

красний, окладинки з обох сторін, гарно вироблені, в осередку дорогі камені, як також тримає добре час. Зиґармістри в сторі цінять єго $23.00 Ґварантований на 20 лїт.

Ми хочемо пару людей в кождім місті **помогти нам адвертайзмувати** наші доброго ґатунку файки і цигаретовий тютюн, ґатунок до якого билисте звиклі курити в Европі, і котрий Ви любите.

Ми пішлемо Вам за $6.00 вартости нашого тютюту, всякого рода, Австрийского, Босняньского, Російского, Турецкого і Герцеґовіньского. Скоро отримаєте наш тютюн дайте знати і спробовати своїм приятелям, а они охочо розкуплять всьо від Вас і певно всї схотять щобисьте заоддерували більше про них. Богато наших помічників в адвертайзмованю, пишуть нам що розпродають за 6 дол. наш тютюн скоро го дістануть.

Дайте Вашим приятелям нашу адресу так, щоб знали где купити в пришлости того тютюну. За тую услугу від Вас даємо Вам наш гарний 23 дол. золотий годинник задармо.

Памятайте що гроші будуть звернені будь котрому костумерови єсли буде незадоволений. H 20

Пришлїть нам наперед 50 цент. почтовими марками решту 5.50 дол. заплатите С. О. D. в Вашім експресовім офісї при одбераню пакунку. **Зиґарок і тютюн буде в тім самім пакунку.** Посилаємо з позволенєм обглянути закім заплатите.

Ся оказія буде за короткий час, тож ордеруйте сейчас.

Адрес: **European Tobacco Co.**
DEP. 51. 33 LEONARD STR.
NEW YORK, N. Y.

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

GERMAN SAVINGS & DEPOSIT BANK

Капітал і Надвишка $700.000.00
Депозити 4.700.000.00

Пересилає гроші до краю, продає шифкарти, виробляє пашпорти, пересилає гроші, а від капіталу платить 4 процент.

Банк сей запоручений державним урядом.

Розмовляється з ним по руски.

Corner 14th & Carson Sts., Pittsburg, Pa.

РУСИНИ! Сей хочете Вістовати Бо-гу і шану Державну і щоби похорон виносив Вас як найдешевше, удайтесь до:

JOSEPH COLWELL,
180 MAIN STREET,
DERBY, CONN.

Telephone Calls Office 52—2.
,, ,, House 18—2.

А подякуєте і пізнаєте чесного чоловіка.

Dr. E. J. LARKIN
Дентист. 46-06

Офіс отворений від 7-ої рано до 8 ої вечер. В неділї від 10-ої год. рано до 12 полуд.

24 Elizab th Street, Derby, Conn

ВСЇ РОБОТИ ҐВАРАНТУЮТЬ СЯ.
Office коло Derby Gas Company.

K. G. CIESLAK,
ФОТОГРАФ.

Єли хочете з малої фотографії зробити великий портрет, то пришлїть менї малу фотографію, а я Вам з неї зроблю таку велику як лиш хочете.

2737 PENN AVE.,
12th & CARSON STS. S. S.
PITTSBURG, PA.

110 BRADDOCK AVE.
BRADDOCK, PA.

THE FIRST NATIONAL BANK
OF MINERSVILLE, PA.

Капітал $50.000.00. Надвишка і нерозділені зиски $93.000.00

Заснований 1864 року.

Найстарший Народний Банк в Скулкил Каунті.

Провадить загальний банковий бизнес. Видає міжнародні мані ордери, драфти і пересилає гроші до всїх частий сьвіта. Позичає гроші на реальности. Депозити сего банку подвоїлись протягом послїдних 5 лїт і виносять тепер около $500.000.00.

Гроші пересилає через фірму Knauth Nachod & Kuhne, New York, N. Y.

Dr. J. SZLUPAS,
1419 N. Main Ave.,
Scranton, Pa.

Можна его бачити в офисї:
від 8 ої до 10-ої год. рано.
від 2 ої до 4-ої пополд.,
від 7 ої до 10-ої вечер.

Old P'hone 1269—B

Dr. Teofil A. Starzynski
ЛІКАР.

Лїчить всїлякі хороби, жіночі мужескі і дїточі — совістно.

Вилїчене, єсли можливе, ґварантує.

Години урядові:
від 8 до 10 рано.
від 12 до 3 пополудни.
від 7 до 9 вечер.

25th Str. S. S.
PITTSBURG, PA

HOWARD ALBERT.
Аптикар.

Продає всїлякі ліки по найнизших цїнах. Ліки Севери.

ЛАНСФОРД, ПА.

Harry E. Paul.

Робить камінні нагробники, хрести, памятники.

Pir Пайн і Маркет улиць,
ПОРТ КАРБОН, ПА.

ДОКТОР ШТАИН.
Урядує: від 8 до 10 рано, 1 до 3 по обіді, 7 до 9 вечер.

18 E. Oak St., Шенандоа, Па.

Стефан Рябець
має у себе найлїпші напитки, циґари і папіроси. Має також добре заряджену ґросерню.
СПРОБУЙТЕ!
Shanoy Plane, Pa.

ЧИТАЙТЕ! ЧИТАЙТЕ! ЧИТАЙТЕ!

Спис книжок, які продаємо:

* Америка ... 15 ц.
* Анекдоти пустельника і т. і. 15 ц.
Біблія Велика ... 2 дол.
Борба клас і хто робітники організують ся ... 15 ц.
* В Старім і Новім краю ... 25 ц.
* Гріли міліонерські і т. п. С. 7 15 ц.
Дещо з історії православної церкві в Америці ... 10 ц.
Дещо про хмарки ... 5 ц.
* Дві доходи і т. п. С. 5 ... 25 ц.
* Дорога любова, то Божа дорога С. 6 ... 25 ц.
Драгоманів ... 15 ц.
* Еміґрант ... 15 ц.
Журавлі ... 10 ц.
Житє Ісуса Христа ... 1.50 дол.
* Жиц, зарібки, організациї і т. п. в Сполуч. Державах ... 15 ц.
За красою ... дол.
Земельне питанє ... 15 ц.
Зуб за зуб ... 10 ц.
* Казки про Жидів ... 15 ц.
Історія Руси з образами ... 10 ц.
Капітал і праця ... 15 ц.
* Книжка Рахункова ... 50 ц.
Марія ... 10 ц.
* Многострадальний народ. огляд історії українського народу ... 20 ц.
* Не зрежений Грішник ... 20 ц.
Народні рух австро-угорських Русинів ... 15 ц.
Новий Завіт ... 4 дол.
Образки і злодіяки ... 10 ц.
Оповідання ... 15 ц.
Спомід. про виїздчих бога 10 ц.
Пестра мушка ... 75 ц.
Що відступники від рус. православія ... 10 ц.
* Про нужду землї ... 5 ц.
Пісенні скарби ... 25 ц.
Покутя ... 30 ц.
Пеклеш ... 1 дол.
Русько-англійський словар ... 20 ц.
* Релїґійні прокляти старинних народів ... 20 ц.
Смерть ... 10 ц.
* Стародавні звичаї та оповідання ... 15 ц.
* Степові люде ... 15 ц.
* Страйк ... 20 ц.
* Стріхий на смерть, робітнича драма ... 15 ц.
Унія в Америці ... 20 ц.
* Хто з чого жиє ... 15 ц.
* Які то є люди на земли з 20 образками ... 50 ц.
* Як мужик ходив до царя правди шукати ... 15 ц.
* Через кордон ... 15 ц.

Пишіть на адрес:
Swoboda, 184 Hudson St., New York

$5.25 „EMPIRE SPECIAL" in 23 JEWELED
Добрий Колїйовий Годинник.

Найлїпший зиґарок, коли-небудь офірований за таку цїну, спеціяльно вибирані камені, добрий реґулятор. Правдиві срібні окладинки. ҐВАРАНТОВАНИЙ на 20 ЛІТ. Один з найстарших зиґармістрів пішле сей годинник на якунебудь адресу за отриманем 5.25 дол. або за посилкою до вашого найблизшого офісу експресового до осмотреня его. Єсли неподобаєсь вам — не платіть, але єсли зауважите, що зиґарок рівнає ся 3500 дол. колїйовому зиґаркови заплатіть на експресі 5.25 і коштт пересилки. Один зиґарок даром як купите шість. Катальоґ за дармо. Адрес: R. A. FRETER, 52 Dearbon St., Chicago, Ill.

МУЖЕСКІ І ЖЕНЬСКІ ФАСОНИ. 46-6

35.00 дол. Годинник на кредит!
Тілько 1.00 дол. місячно. 10 місяців часу до заплачення.

Найбільша спосібність яка була коли. Той зиґарок має грубо позолочувані окладинки, красно виробленї, в найновійшім стилю. Суть ґварантовані на 25 лїт. Можна собі вибрати до вподоби осередки Elgin, Waltham, Hampden чи Tavannas. Тоті осередки суть найлїпші і тримають реґулярно час, їх добрість є знана всїм. Найновійші вироби їх на неограничений час цїлком задовольняючі, красні 35.00 дол. зиґарки офіруємо за 17.50 дол. Гроший не жадаємо наперед, висилаємо вам для оглянення до вашого найблизшого експресового офісу. Єсли сподобаєсь вам сей найбільше тане купно в теперішнім часї. — заплатите — і за посилку а аґент дасть вам годинку. Решту се є 10.00 дол. будете платити по 1.00 що місяць. Ми вам кредитуємо. Неборем жадної забавки, тілько звичайний ордер на письмі, що хочете зиґарок і що заплатите за него. Запамятайте, щосьте посїдателем зиґарка, платячи за него. Кождому, хтоби хотів заплатити від разу за сей зиґарок даємо за 15.75 д.

Excelsior Watch Co. 1004 Central Bank Bldg., Chicago, Ill.

ТОВАРИСТВО ТОРГОВЕЛЬНО ПРОМИСЛОВЕ
„Сокільский Базар"
стоваришене зареєстроване з обмеж. порукою у Львові.
Вписове 2 кор. Удїл 25 кор. Стопа процентова від вкладок 5 пр.

ПРОДАЄ:

Вишивані сорочки від 2—5 долярів. Вишивані обруси 10-20 дол. Ланцушки з пацьорків по 1 і 2 дол. Пояси з пацьорків від 2—5 дол. Гуцульскі киптарі від 5-10 дол. Гуцульскі фартухи від 1-5 дол. Козацкий мундур від 25-100 дол. Сокільский мундур від 12-20 дол. Козацкі шапки від 1-2 дол. Гуцульскі вироби з дерева вибивані пацьорками, як тарелі, пушки, коробки — цїни ріжні. Портрети крейдкові з фотоґрафії по 3 доляри. Черепнені картки українські окрашені вишивками, Сьвяточні і інші по 2 цента. Картки з гербом України Лев і св. Михайла по 4 цнт. Такі самі портрети по 20 цнт. Портрети Шевченка Хмельницкого і инші в рамах по 10 дол. Українські моноґрами до гафту цїла книжка 345 моноґрамів 3 д. л. Книжки до вишиваня доляр 1 пів.

Замовлені річи висилаємо зараз, на порто належить прислати: На посилку 5 Kg. платить ся 1 дол. Русини! жадайте від купців наших товарів. Льокуйте гроші на ощадність в нашім Тов.

Дирекция Тов. Сокільский Базар у Львові ул. Руска Ч. 20. 6-15

Here in America

Можете набути тої доброї, здорової
Правдивої франкової домішки.

Она есть славна на цїлий сьвіт. Єї завдячують староправні кунарі можливість робленя найлїпшої кави.

Она робить добру каву дешевшою, а дешеву каву лучшою. Не треба богато давати, а вже кава набирає лїпшого запаху і смаку.

Зажадайте від свого ґросерника правдивої Франкової домішки і не приймайте жадної другої. Можете єї пізнати по нашім знаку охороннім — млинку кавовім.

H. FRANCK & SOEHNE & CO.
Американьска філїя:
FLUSHING, N. Y. 3

Кароби орацкі, шапки, відзнаки, хоругви, уніформи.
Штаник і пробки висилає даром.

Можете писати до нас по руски, словенськи або польски.

R. H. MORGAN, 13 N Main St., Shenandoah, Pa.

MERCHANTS NATIONAL BANK
Шенандоа, Па.

Капітал 100.000.00 дол.
Надвишка 120.000.00 дол.
Депозити висше пів міліона долярів.

Се є NATIONAL BANK чартерований Урядом Злучених Держав і під безпосередною контролею тогож уряду.

Є се одинокий Банк в Шенандоа, Па. що має свій власний будинок, в якім містить ся почта.

Вкладайте гроші до того Банку а дістанете від них процент. Банк сей виплачує що року тисячі долярів процентів своїм костумерам, котрі мають в нїм свої гроші.

Там розмовляє ся по руски.

Merchants National Bank на роги улиць Мейн і Лойд, Shenandoah Pa.

БАНК РУСКИХ ЕМІГРАНТІВ
Заінкорпорований в Стейті Ню Джерсі. Капітал 50.000.00 д.

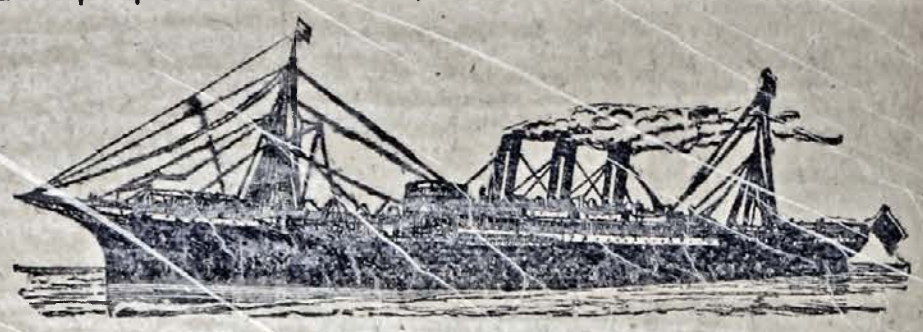

184 Hudson St., New York, N. Y.

Банк сей залагоджує слїдуючі справи:

1) Пересилає гроші до всїх країв і держав сьвіта по цїнах можливо найтанших і як найскорше.

2) Продає шифкарти на ріжні лїнії корабельні до старого краю як також з краю до Америки по тих самих цїнах, що і самі компанії по своїх головних офісах в Ню Йорку.

3) Виробляє повновласти, контракти купна і продажи заосмотрені підписом конзуля; перепроваджує процеси спадкові, інтабуляції, екстабуляції, колектує гроші і взагалі перепроваджує всякі инші справи зі судами і старокраєвими властями при помочи звісних старокраєвих нотарів і адвокатів.

4) Полагоджує справи військові, як: увільнене від асентирунку, військової контролї, увільнене від вправ і т. п.

5) Виробляє пашпорти для ситизенів виїзджаючих до краю.

6) Дає поради в процесах против компаній в разї калїцтва, смерти, невиплачення пейди і в других правних американьских справах.

7) Міняє гроші — старокраєві на американьскі і американьскі на краєві після біжучого курсу.

Крім сего Банк Руских Емігрантів готов служити порадою і інформаціями також в других справах, особливо тим, котрі приїзджають до Ню Йорку а не суть обзнакомлені з містом. Банк Руских Емігрантів вкладає гроші на процент до американьских і краєвих банків.

Десята часть з чистого доходу Банку Руских Емігрантів призначена на Руский Народний Еміґраційний Дім в Америцї.

З поважанем

Дирекція: Г. Дзядик предс., А. Сабка місто-предс., Х. Кирчів кас., С. Яловский секр.

Адрес: R. Publishing & Exchange Co.
184 Hudson St., New York. N. Y.

HERMAN SCHULTZ,
Контрактор і будівничий.

Всї роботи полагоджує сей час і точко, як також подає цїни на всїлякого рода роботи. 36

АДРЕС:
Housatonic Ave., Derby, Conn.

Оден з найбільших броварів в Америцї.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЄВИЙ СПОСІБ, БЕЗ ВСЯКИХ ПРИМІШОК.

Хто лиш раз покоштує сего пива, то иншого вже не буде пити.

Голова від него нїколи не болить, бо єсть здорове і поживне.

НЕ ТРЕБА ЄГО ЗРЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ.

E. ROBINSON'S SONS,
LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.

Telephone calls: General Office 2333.
Night Call 4854.

TELEPHONE 2085 ORCHARD.

ІЛІЯ РОЗЕНТАЛЬ
РУСКИЙ АДВОКАТ
404 GRAND St. NEW YORK.